

*Praznovanje ob 95 letnici
organiziranih čebelarjav iz
Mengša in okolice.*

1905 - 2000

VSEBINA

Uvod	1
Kratek vpogled v zgodovino čebelarstva	3
Čebelarstvo nekoč in danes	5
Ustanovitev Čebelarske podružnice Kamnik	9
Opazovalne postaje v Sloveniji	11
Namen in pomen statistike	12
Poslikani panji kranjčiči	15
Panji nekoč in danes	17
Stari čebelnjaki	19
Vesti iz Kranjskih podružnic	20
Plemenilna postaja in kranjska sivka	21
Razvoj čebelarstva od leta 1945 dalje	22
Organizirani naši člani (čebelarji iz Mengša in njegove okolice)	25
Vodstveni organi Čebelarske družine Domžale od leta 1945 do leta 1990	28
Ustanovitev Čebelarske družine Mengeš	30
Ustanovitev Čebelarskega društva Mengeš	32
Ustanovni Občni zbor Čebelarskega društva Mengeš	33
Člani Čebelarskega društva Mengeš	37
Registracija čebelarskega društva Mengeš	39
Delo društva	41
Uvajanje nove tehnologije v čebelarstvu	41
Razvitje društvenega prapora	43
Prevoz čebel na čebelje paše	53
Ocenjevanje sortnega medu	55
Sodelovanje z Osnovno šolo Mengeš	56
Ustanovitev čebelarskega krožka	59
Društveni čebelnjak	61
Otvoritev društvenega čebelnjaka	65
Praktični pouk čebelarskega krožka	67
Sodelovanje z Občino Mengeš	68
Sodelovanje s Čebelarsko zvezo Slovenije	73
Sodelovanje s sosednjimi čebelarskimi društvi	74
Člani in vodstveni organi Čebelarskega društva Mengeš v letu 2000	77
Čebelnjaki nekaterih naših članov	80
Pogovor z nekaterimi našimi člani	82
Pesem »Čbelica« - Marija Dolinšek	85
Posvetilo župana Občine Mengeš	86
Srečno pot, naša kronika	87
Zaključek	89
Literatura	90

U V O D

Za ohranitev spominov na delo in življenje naših neorganiziranih in organiziranih čebelarjev v zadnjih 95 letih smo se odločili za pripravo čebelarske kronike. V njej bomo skušali prikazati čebelarjenje in organiziranost le-tega na osnovi skromnih zapiskov in pričevanja naših starejših čebelarjev.

Iz tako zbranih podatkov in zapisov v tej kroniki boste, dragi bralci, spoznali, kako je potekalo čebelarstvo in organiziranost čebelarjenja na področju Mengša ter bližnje in širše okolice. Naša želja je, da bi čebelarji prihodnosti vsaj nekaj vedeli o naših prednikih in sodobnikih, o pogojih za čebelarjenje, medsebojnih odnosih med posamezniki in društvi, kakor tudi to, kako smo bili organizirani.

Naš pisatelj, rojak Janez Trdina, katerega življenjska pot se je končala leta 1905, ko začnemo z našo kroniko, je že v svojih pismih Antonu Koblarju omenjal, da so se kmetje poleg poljedelstva bavili tudi z živinorejo in opravljali še dodatna dela (pletenje slamnatih kit, šivanje slamniki, mesarstvo, krčmarstvo, prevoznitvo). Prav posebej pa omenja, da so stari Mengšani strastno čebelarili. Iz tega je razvidno, da jim je čebelarstvo pomenilo dodatni vir dohodka. Iz njegovih zapiskov razberemo tudi to, da so ob kancu 19. stoletja mengeški kmetje na veliko sejali ajdo na Drnovem, čebelarji pa so tako imeli dobro bero ajdovega medu.

V tistih časih, pred skoraj sto leti, so čebelarili v različnih panjih, predvsem v kranjičih, katerih panjske končnice so krasile poslikave različnih motivov. Najbolj znan slikar amater za poslikavo panjskih končnic je bil takrat Franc Zabavnik iz Šmarce pri Kamniku. Cena za poslikavo enega panja je bila najprej 60 vinarjev, kasneje pa je narasla že na 1 krono. Ker pa je to predstavljalo marsikateremu čebelarju prevelik strošek, so si panjske končnice poslikali tudi kar sami.

Kot vse druge kmečke dejavnosti se je tudi čebelarjenje izpopolnjevalo in težilo k čim večjemu pridelku medu in drugih čebeljih proizvodov. Tako so že prav kmalu kranjiče izpopolnili s premakljivim satjem in jih nadomestili tudi z AŽ-panji. Prav pri uporabi teh AŽ panjev so bili mengeški čebelarji med prvimi uporabniki in so jim ostali zvesti vse do sedaj. Panji, zloženi v lesenih čebelnjakih sredi sadovnjaka, so bili okras in ponos gospodarja in vseh Mengšanov.

Po drugi svetovni vojni pa so se pogoji za čebelarjenje tako poslabšali, da je začelo čebelarstvo propadati in izginjati iz naših krajev. Kmetijstvo se je namreč zaradi tedanjih ukrepov države za razvoj industrije vedno bolj zanemarjalo, zaradi industrializacije je začelo primanjkovati kmečke delovne sile, uvedba agrarne reforme pa je pomenila hkrati začetke strojne obdelave in selektivno uvedbo donosnejših poljščin. In prav zaradi tako spremenjenih naravnih pogojev, ko so začele z naših polj izginjati tudi medovite rastline, kot so npr. ajda, grašica, detelja itd., so se čebelnjaki začeli prazniti in čebelarstvo propadati. Posledice takih zgrešenih ekonomskih ukrepov so občutne še danes, saj na našem področju še vedno ni kmeta, ki bi se poleg svoje osnovne dejavnosti ukvarjal še s čebelarjenjem.

Ker pa čebelarstvo ne pomeni samo neki dodaten vir dohodka, ampak predstavlja pomemben faktor pri opravevanju rastlin, nas je še nekaj navdušencev, ki skrbimo za čebelje družine in njihove zarode. To pa smo pred vsem delavci in nekaj izobraženih čebelarjev, ki se trudimo, da bi širšim množicam predstavili pomen čebelarjenja za kmetijstvo, sadjarstvo in vrtnarstvo ter velik pomen čebeljih proizvodov za naše zdravje.

Upamo, da bodo bralci te kronike začutili, s kakšno ljubeznijo in skrbjo neguje čebelar svoje drobne življenjske spremljevalke, ki so mu najboljši vzgled delavnosti in redoljubnosti.

Sveti Ambrož, patron čebelarjev

KRATEK VPOGLED V ZGODOVINO ČEBELARSTVA

Čebela je bila vedno spremljevalka Slovencev, čeprav je bilo nekdane čebelarstvo zelo primitivno. Za čebelji dom so uporabljali votla debla, ki so jih razžagali in razstavili po svojem zemljišču.

Leta 1689 je Janez Vajkard Valvasor opisal, kako so v njegovem času Kranjci čebelarili. Čebele so naselili v podolžnih, iz desk zbitih, zabojih ali v izvotljenih deblih, ki so jih shranili v posebnih zgradbah – čebelnjakih. Kmalu za tem so čebelarji dali vaškim slikarjem samoukom poslikati panjske končnice.

Škoda, ker je toliko tega dragocenega narodnega blaga uničil zob časa in tudi čebelarji zaradi svoje nevednosti. Nekaj ga je še pri raznih zbirateljih umetnin in v Čebelarskem muzeju Radovljica.

Sloves naših čebelarjev in čebelarstva pa je prav posebno utrdil Anton Janša.

Anton Janša
1734 - 1773

Bil je prvi čebelarski učitelj v čebelarski šoli na Dunaju. Janševi spisi zgovorno pričajo, da je bil s svojim čebelarskim znanjem daleč pred svojimi stanovskimi sodobniki. V njegovih knjigah dobimo že vsa bistvena pojasnila, o ureditvi čebeljega gnezda in o redu v čebeljih družinah. Prvi je ugotovil, da se matice oprášijo zunaj panja, kar je bilo za takratne čebelarje popolna novost. Knjiga o rojenju je izšla leta 1771 v nemškem jeziku, v slovenščino prevedeno pa smo jo Slovenci dobili šele leta 1906.

Druga Janševa knjiga »Popoln nauk o čebelarstvu« pa je bila izdana leta 1776. V slovenščino prevedena je bila leta 1792 prevedel jo je čebelar Janez Galičnik.

Takoj za Antonom Janšem je z domačo besedo in pisanjem širil vedenja o čebelarstvu Peter Pavel Glavar (1721-1784).

Peter Pavel Glavar
1721 - 1784

Bil je zelo razgledan kmetovalec in čebelar, župnik v Komendi in pozneje na Lanšprezu. Čebelaril je z 200 panji kranjiči. Za izdelavo kranjičev je določil enotne mere, ki so se uveljavile na celem kranjskem območju.

Prevedel je Janševo razpravo o rojenju in jo dopolnil s svojimi izkušnjami. Učil in spodbujal je kmete v Komendi in okoliških krajih k čebelarjenju, boljšemu pridelovanju kmetijskih pridelkov in živinoreji.

Panjska končnica Oče naš

ČEBELARSTVO NEKOČ IN DANES

Začetek čebelarstva na širšem mengeškem področju ni poznan. Prvič zasledimo zaznamek o čebelarju v mengeški cerkveni matični knjigi iz leta 1432. Takrat je bil vpisan kot krstni boter Ručigaj, s pripombo »čebelar iz Dobena«.

Pomemben podatek o obstoju čebelarstva na našem, mengeškem območju zasledimo med zapisi v urbarju zemljiškega gospostva gradu Jable sredi 18. stoletja.

Iz podatkov o življenju in delu komendskega župnika Petra Pavla Glavarja pa lahko razberemo, da se je v njegovem času začelo čebelarstvo hitreje razvijati in pridobivati na pomenu. Sredi 19. stoletja pa spet pride do nazadovanja, ki je trajalo k sreči le dobro desetletje. O tem upadanju zanimanja za čebelarstvo okrog leta 1840 in nato po letu 1850 o ponovnem razcvetu piše tudi naš pisatelj Janez Trdina, ki je bil s tem tudi neposredno seznanjen. Med drugim nam pove, da so imeli v Mengšu in okoliških krajih na vsaki večji kmetiji čebeljak s čebelami.

Tako so nekoč prenašali čebele na pašo

Janez Trdina
1830 - 1905

Najbolj znani čebelarji so bili Ručigajevi in Davčarjevi na Dobenu, v Loki pa Žumprovi, Joževčevi, Jurčkovi in pri Janezu Jagodicu, v Mengšu pa pri Nacetu, pri Vahtarju, v Zavetišču sv. Vincencija, v župnišču, v Staretovi graščini in pri Uzovčevih.

Za boljšo bero in večji donos medu so čebelarji že takrat prenašali na hrbtu ali pa prevažali z vozmi čebele na pašo. Najbolj cenjene so bile kostanjeva, ajdova in tudi gozdna paša, na katero pa so prevažali čebele le redki posamezniki. Ves njihov trud se je odražal v prodaji medu, čebel, rojev in matic. Takrat je bila cena za čebelarje kar ugodna. Npr. cena roja z oplojeno matico in približno 1 kg čebel je znašala 10 kron, samo oplojena matica je stala 8 kron, cena medu za 1 kg od 1,40 do 2 kroni.

Tako so nekoč prevažali čebele
z volmi

Tako so nekoč prevažali čebele
s konji

Čebelarstvo na Kranjskem se je ustanovilo 30. junija 1873 v Ljubljani. Imenovalo se je »Kranjsko čebelarstvo – Ljubljana«. V to društvo so bili včlanjeni čebelarji iz celega kranjskega področja, tako tudi iz Mengša in njegove okolice. Leta 1873 so začela izhajati »slovenska čebelarstva glasila«, od leta 1898 pa »Slovenski čebelar«.

Po pregledu naše skromne dokumentacije smo se morali pri Čebelarški Zvezi Slovenije dogovoriti, da nam omogočijo vpogled v »slovenska čebelarstva glasila«. Tako smo pripravili in zapisali stvari, ki so se nam zdele ključne za razvoj čebelarstva na našem področju.

Najprej naj navedemo nekaj podatkov o včlanitvi čebelarjev iz Mengša v »Kranjsko čebelarstvo – Ljubljana« od samih začetkov naprej:

leta 1877 sta se včlanila

- Feliks Stare, graščak v Mengšu, in
- Janez Zore, župnik v Mengšu;

leta 1898 so bili včlanjeni

- Valentin Logar, Dobeno – Mengeš,
- Anton Rihar, Mengeš,
- Tomaž Rožnik, Mengeš,
- Franc Ručigaj, Dobeno – Mengeš,
- Anton Ručigaj, posestnik Mengeš,
- Jernej Ručigaj, Mengeš, in
- Primož Krivec, Jarše – Mengeš,

v letu 1902 pa se je navedenim članom pridružil še

- Anton Sitar, vrtnar iz Mengša.

Pravi kostanj

V letu 1905 so bili čebelarški shodi po raznih krajih Slovenije. Na teh shodih so se vršila tudi čebelarska predavanja. Ti shodi so bili v Domžalah, Stobu, Krtini, Dobenu, Litiji, Kamniku, Dolu in Mengšu.

V »Slovenskem čebelarju« številka 1/1905 smo zasledili tole obvestilo:

Slovensko čebelarsko društva za Kranjsko priredi v mesecu januarju čebelarsko predavanje v Mengšu 29. 01. 1905 v gostilni gosp. Marije Sirc, začetek ob pol tretji uri popoldne. Predaval bo tajnik društva gospod Bukovic.

V »Slovenskem čebelarju« številka 2/1905 smo zasledili tudi tole:

»Shod v Mengšu je bil slabo obiskan. Prišlo je le 12 čebelarjev – toda bili so res čebelarji. Agetiralo se je premalo za shod. Dasi smo odposlali nebroj pismenih prošenj za razglasitev tega shoda, so prišli le Mengšani. Čast jim!
Iz drugih krajev pa so se naše prošnje vračale, pisma še odprli niso.
Shod v Mengšu se v začetku marca ponovi.«

Vodstvo takratnega čebelarskega društva za Kranjsko je dalo pobudo, da naj se organizirajo čebelarske podružnice po raznih krajih Slovenije, kjer imajo vsaj članov.

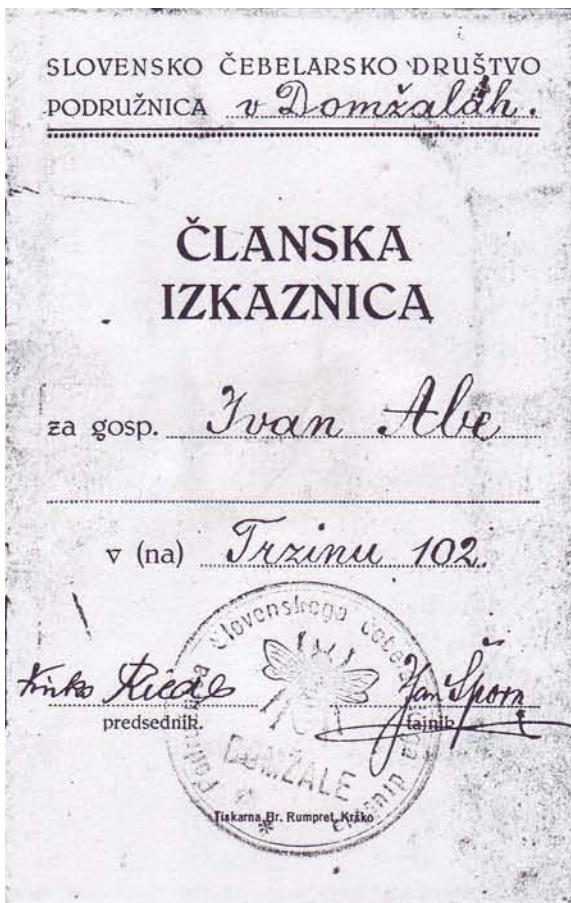
V pravilih »Slovenskega osrednjega čebelarskega društva za Kranjsko, Štajersko, Koroško in Primorsko« so bila poleg splošnih pravil društva zajete posebne določbe za podružnice.

Podružnice

- 21. Podružnice se morajo ustanoviti po vseh slovenskih deželah in to s privolitvijo osrednjega odbora. Število podružnic ni omejeno.
- 22. »Izvenkranjske« podružnice si lahko ustanovijo podružnične zveze za »posamne kronovine«.
- 23. Podružnice imajo nalogo nabavljati si v svojem okolišu vse napredne čebelarске naprave, katerih si posameznik le težko nabavi. One imajo nalogo pospeševati čebelarstvo, »osobito« opozarjati osrednji odbor na vse »pogreške« čebelarstva po deželi.
- 24. Da morajo podružnice uspevati, dovoljuje jim osrednji odbor, dokler ima osrednje društvo manj nego 1000 udov 20-odstotni delež letnih »doneskov društvenikov dotične« podružnice; ako se pa povzdigne osrednje društvo nad 1000 udov »zamore« se ta odstotni delež primerno zvišati.
- 25. Državne in dežele podpore namenjene za Kranjsko porabijo se le za podružnice na Kranjskem, isto tako porabijo zveze vse podpore za podružnice »dotične« dežele.
- 26. Osrednji odbor naj skrbi poleg tega za rezervni fond, in sicer na ta način, da naklada v ta namen najmanj 10 odstotkov vseh društvenih dohodkov.
- 27. Udje podružnic so ob enem tudi udje osrednjega društva ter uživajo enake ugodnosti in pravice in jih vežejo enake dolžnosti.
- 28. Podružnice volijo iz svoje srede za dobo enega leta odbor, ki obstoja iz načelnika (namestnika) in treh odbornikov, ki oskrbujejo podružnična opravila. Odbor voli iz svoje srede tajnika in blagajnika. Izvoljeni odbor je naznaniti osrednjemu odboru.
- 29. Določila o glasovanjih in zborovanjih osrednjega društva veljajo tudi za podružnice.
- 30. Podružnice morajo šteti vsaj 15 udov, ako hočejo obdržati pravico obstanka.
- 31. Podružnično občni zbori se vrše pred občnim zborom osrednjega društva. Osrednjemu odboru predložijo naj se računi, proračuni, imenik društvenikov, sploh celoletno poročilo pred občnim zborom.
- 32. Podružnice morajo voliti po enega zastopnika za osrednji občni zbor. Zastopnik podružnice je lahko vsak bodisi kjer koli društvenik, kateri pa sme zastopati le eno podružnico.
- 33. Nasveti in predlogi podružnic pošljejo naj se osrednjemu odboru vsaj osem dni pred občnim zborom.
- 34. Podružnice so napram političnim uradom samostojne ter dopisujejo z občinskimi »zastopom in c. kr. oblastnijam I. stopnje neposredno«.
- 35. O sejah podružničnega odbora je voditi zapisnik.
- 36. Podružnične zveze za Primorsko, Štajersko in Koroško so v svojem uradovanju s političnimi »oblastvi« popolnoma samostojne.
- 37. Načelniki podružničnih zvez oziroma njih pooblaščenci imajo pravico udeležiti se sej osrednjega odbora ter imajo enake pravice z odborniki osrednjega društva.

USTANOVITEV ČEBELARSKE PODRUŽNICE KAMNIK

Na osnovi te pobude se je v januarju leta 1905 ustanovila **Čebelarska podružnica Kamnik**. (Slovenski čebelar številka 2/1905). V to podružnico so bili včlanjeni tudi mengeški čebelarji (do konca 2. svetovne vojne), nekateri pa v podružnici Domžale, ki se je ustanovila leta 1924 (v glasilu »Slovenskega čebelarja« št. 9 iz leta 1924.)

Članska izkaznica (prva stran)

Iz članske izkaznice Ivana Abeta iz Trzina je razvidno, da je bil član Podružnice Domžale slovenskega čebelarskega društva že od leta 1940 in 1941.

Po njegovem ustnem izročilu so bili člani te podružnice še nekateri čebelarji iz Trzina in Mengša.

Na četrti strani članske izkaznice je izvleček iz Pravil društva, iz katerih so razvidne dolžnosti in pravice članov.

Hoja

*Blaženi časi, ko hoja medi,
da čebelarjem srce se topi:
takrat ciganski je direndaj,
večne selitve iz kraja v drug kraj.*

Upanje

*Čas, ko ajda zadiši,
čebelarjem up zbudi.
Kadar pa je ajde konec,
je največkrat - prazen lonec.*

POSEDUJE:

1940 1941 19... 19... 19...

A. - Ž. panjev	3	3		
kranjičev	-			
drugih	-			

PODPIRAJ
lastno podjetje s tem, da kupuješ
vse čebelarske potrebščine samo v
DRUŠTVENI ČEBELARNI!
LJUBLJANA
Tyrševa cesta 21.
III
Zbiraj kamne za Janšev dom!

Članarina za:

Leto	Plačilo Din	Podpis blagajnika
1940	trideset, in pet	<i>Jan Šporn</i>
1941	40,-	<i>Tom Blavžič</i>
19...		
19...		
19...		

Članska izkaznica (druga in tretja stran)

IZVLEČEK IZ PRAVIL.

§ 6.

Član, ki želi izstopiti iz društva, mora to javiti društvu najkasneje 14 dni po izidu prve številke društvenega glasila, ki jo mora hkrati vrniti.

Če član tega ni storil pravočasno, ostane član še za tisto leto.

Članarino je plačati za vsako koledarsko leto naprej in sicer najkasneje do konca meseca marca tistega leta. Člana, ki tega ni storil, odbor lahko črta iz članstva ali iztirja članarino.

§ 7.

Vsak član ima pravico, da prejema brezplačno društveno glasilo in da uživa vse ugodnosti, ki jih nudi društvo, dolžnost njegova pa je, da plačuje članarino, ki jo določi občni zbor in da se ravna po društvenih pravilih, da podpira društvene namene ter skrbi za širjenje in blagor društva.

Člana, ki deluje na škodo društva, občni zbor lahko izključi.

©

Pripombe:

Članska izkaznica (četrti in peta stran)

V »Slovenskem čebelarju« številka 1/1906 smo zasledili:

Podružnice so se ustanovile:

V Kamniku.....	z 21 člani,
V Škofji Loki	z 20 člani,
V Ribnici	z 19 člani,
V Borovnici	s 24 člani,
V Kranju	s 56 člani,
V Žireh	z 31 člani,
V Logatcu	z 21 člani,
V Šmartnem pri Litiji	s 26 člani,
V Rovtahnad Logatcem	s 15 člani,
V Gorjah pri Bledu	s 33 člani.

Navajamo tudi prepis podatkov o predavateljih na shodih:

»Predavali so gospodje: Ivan Lampe (na shodu v Kranju); Anton Jarc (na shodu v Litiji in Šmartnem pri Litiji); Frančišek Rojina (na shodih v Kamniku, Škofji Loki, Kranju, Preddvoru, Sori in Trbovljah); Mihajel Vrbič (na shodu v Ribnici); Avgust Bukovec (na vseh shodih).

Seveda se bo prirejanje shodov nadaljevalo in ustanovljale se bodo nove podružnice, ki bodo sčasoma brezdvomno glavna opora osrednjega društva.«

OPAZOVALNE POSTAJE V SLOVENIJI

Kot smo že omenili, so v teh letih čebelarji že prevažali svoje čebele po raznih krajih Slovenije na čebelje paše.

Iz vodstva Kranjskega čebelarskega društva Ljubljana je prišla pobuda za ustanovitev opazovalnih postaj po Sloveniji, ki jih je vodil takratni podpredsednik Anton Žnideršič. Nekaj opazovalnih postaj je bilo ustanovljenih na lastne stroške, nekaj pa na društvene.

Na lastne stroške so s svojimi člani v letu 1907 ustanovili opazovalnice v Ilirski Bistrici, Strugah, Dobropolju, Toplicah, Ljubljani in Podgorju pri Kamniku. Opazovalno postajo v Podgorju je vodil in nadziral Sallath iz Podgorja.

Mesečni pregled: marec 1908

»Podgorje pri Kamniku: V marcu je bil veter vladar, in sicer večinoma močen mrzli vzhod. Akoravno so čebele že sedmega prvo obnožino donasale, vendar jim neugodno vreme ni prepuščalo izkoristiti jelšo in leškvo. Zalege je v vseh štadijih, ampak ne napreduje posebno. Panji so vidno opešali, ker so čebele pri izletih na prostem otrpnile. Minula je čebelarska zima, katero računamo od 1. novembra do 31. marca. Ta zimski čas nam je dal sledečo sliko. Najnižja temperatura je bila dne 5. januarja, in sicer -15°C . Zaloge so porabile 15 kg 15 dkg. Ako prištejemo še porabo v septembru z 2kg 48 dkg in v oktobru s 64 dkg, znaša vsa poraba 8kg 27 dkg. Ker tudi v aprilu, zlasti pri slabem vremenu, še dokaj potrebujejo, nam to jasno kaže, da je neobhodno potrebno postiti v jeseni vsakemu panju najmanj 10 kg medene zaloge.«

Poročevalec Anton Žnideršič

Kraj	Učinek tehtanega panjů									Temperatura			Dne v ov						
	Donos			Upad			Najvišji donos	Dne	Poraba	najvišja	najnižja	Srednja mesečna	Izletnih dnevov	z dežjem	s snegom	s solncem			z vetrom
	Mesečna tretjina															0	1/2	celi	
	1	2	3	1	2	3													
Ilirska Bistrica	—	—	—	10	30	70	—	—	110	19	—3	6 ⁴	19	11	4	5	21	5	21
Krškavas	—	—	—	50	35	90	—	—	175	21	—4	6 ⁶	14	7	6	11	7	13	30
Metlika	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24	—2	7 ²	18	12	8	7	20	4	27
Nabrežina	—	—	—	10	30	60	—	—	100	18	5	10 ⁴	24	11	—	10	7	14	17
Podgorje pri Kamniku	—	—	—	25	25	65	—	—	115	26	—4	0 ⁸	15	6	5	10	16	5	29
Struge pri Dobropoljah	—	—	—	70	44	119	—	—	233	18	—6	3	11	7	7	24	6	1	29

Mesečni pregled: marec 1908
 Črtica » - » v rubriki »Temperatura« označi stopinje mraza

NAMEN IN POMEN STATISTIKE

Leta 1908 so se pričeli tudi voditi statistični podatki po podružnicah na tabeli B in v osrednjih društvih tabela C.

Število udov	Spomladi izzimljenih panjev	Število plemenjakov	Število rojev	Sistem v jeseni vzimljenih panjev							
				Gerstung	Dunajski	Amerikanski	Droryjev	Nemški normalni	Različne mere	Kranjski	Skupno
20	158	18	135	34	—	30	—	8	18	74	164

Tabela B. Statistični listek podružnice Kamnik 1908
 (Leto XII. Slovenki čebelar)

»Osrednje društvo bi imelo zopet posebno tabelo, (tabela C) v kateri bi svoje direktne ude na čelu zabeleževalo, potem bi podružnice po vrsti njih ustanovitve sledile, ter tabelo potem v »Čebelarju« priobčilo.«

Štev.	I m e podružnice	Število udov	Spomladi izzim- ljenih panjev	Plemenjakov	Rojev	V jeseni vzimljenih panjev							
						Gerstung	Dunajski	Amerikanski	Droryjev	Nemške nor- malne mere	Različne mere	Kranjski	Skupno
1	Direktni udje	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
2	Kamnik	20	158	18	135	34	—	30	—	8	18	74	164
3	itd. itd.												
	Svota												

Tabela C. Naša štatistika za leto 1908
(Leto XII. Slovenski čebelar)

»Namen in pomen te štatistike:

1. Vsakemu udu bi bilo znano ime in število podružnic. Število udov ter število panjev celega društva.
2. Katerega sistema panji se širijo in pomnožijo po posameznih podružnicah in v celem društvu sploh.
3. Čebelar – začetnik bi videl v tabeli, kateri panji se v njegovem kraju največ rabijo, kar je za odločitev nabave novih panjev velikega pomena.
4. Čebelarski trgovec posname iz tabele kraj, v katerem utegne dobiti vrsto panjev ali mero satnikov, katere ravno potrebuje.«

V Slovenskem čebelarju (leto XVI.) smo zasledili število panjev na Kranjskem ob ljudskem štetju na dan 31.12.1910. Štetje je razvrščeno po sodnih okrajih in okrajnih glavarstva. Iz tabele je tudi razvidno število panjev na območju Brda (pri Lukovici) in Kamnika ter s kakšnimi panji so čebelarili.

Z nepremičnim satovjem 2323 čebeljih družin
S premičnim satovjem 833 čebeljih družin
Skupaj: 3026 čebeljih družin

Iz teh podatkov je razvidno, da je bilo že leta 1910 na območju Brda (pri Lukovici) in Kamnika čebelarstvo močno razvito. Čebelarji so čebelarili po večini še v kranjičih in se postopoma uvajali za čebelarjenje s premakljivim satovjem.

Število panjev na Kranjskem ob ljudskem štetju						Leta 1910 je bilo panjev		
v sodnih okrajih in okrajnih glavarstvih	31. decembra					z nepremičnim	s pre-mičnim	z me-šanim
	1869	1880	1890	1900	1910	satovjem		
Ljubljana, mesto	233	93	246	207	375	200	150	25
Črnomelj	904	333	1047	995	1277	633	589	55
Metlika	605	951	1205	492	684	610	30	44
Okr. glav. Črnomelj	1509	1284	2252	1487	1961	1243	619	99
Brdo	1205	1532	1641	1331	1698	1320	368	10
Kamnik	943	970	1244	1066	1508	1003	465	40
Okr. glav. Kamnik	2148	2502	2885	2397	32 6	2323	833	50
Kočevje	1215	1114	1595	1374	2040	921	1111	8
Ribnica	659	870	1310	857	1475	49	830	236
Velike Lašče	685	459	977	667	1332	762	275	295
Okr. glav. Kočevje	2559	2443	3882	2898	4847	2092	2216	539
Kranj	868	1104	1395	1544	1774	1504	184	86
Škofja Loka	683	1318	1727	1636	2244	1802	414	28
Trzič	380	494	785	734	726	710	—	16
Okr. glav. Kranj	1931	2916	3907	3914	4744	4016	598	130
Kostanjevica	1155	1329	1358	1360	1549	990	505	54
Krško	386	1492	1625	1390	1682	626	865	191
Mokronog	782	961	1199	1269	1501	1168	239	94
Radeče	684	721	887	852	885	739	51	95
Okr. glav. Krško	3207	4503	5049	4871	5617	3523	1660	434
Litija	1270	1253	2038	1976	2392	772	808	812
Višnja gora	765	1549	2872	1871	3268	1327	1340	601
Okr. glav. Litija	2035	2802	4910	3847	5660	2099	2148	1413
Ljubljana, okolica	1814	2672	3825	3442	3723	2327	1296	100
Vrhnika	1214	1693	1024	1600	1433	829	370	234
Okr. glav. Ljubljana, okolica	3028	4365	4849	5042	5156	3156	1666	334
Idrija	463	571	785	756	817	603	212	2
Cerknica	976	757	986	620	420	262	54	104
Logatec				799	821	433	368	20
Lož	755	538	749	832	902	440	462	—
Okr. glav. Logatec	2194	1866	2520	3007	2960	1738	1096	126
Novo mesto	899	1243	2365	2036	3249	1687	1502	60
Trebnje	677	1292	2130	1135	1789	920	180	689
Žužemberk	125	309	716	481	1157	360	607	190
Okr. glav. Novo mesto	1701	2844	5211	3652	6195	2967	2289	939
Ilirska Bistrica	263	244	478	719	862	168	694	—
Postojna	792	723	957	727	900	343	510	47
Senožeče	449	211	447	466	467	314	153	—
Vipava	501	797	1421	890	995	523	207	265
Okr. glav. Postojna	2005	1975	3303	2802	3224	1348	1564	312
Kranjska gora	86	1513	3380	1897	2197	1603	324	270
Radovljica	2767	3019	6901	5678	6552	5114	1236	202
Okr. glav. Radovljica	2853	4532	10281	7575	8749	6717	1560	472
Skupaj na Kranjskem	25203	32125	49295	41699	52694	31422	16399	4873

Število panjev na Kranjskem ob ljudskem štetju
(leto XVI. Slovenski čebelar)

POSLIKANI PANJI KRAJČI

Na krajčih so bile poslikane panjske končnice z nabožnimi in posvetnimi motivi. V knjigi »Narodopisna podoba Mengša in okolice« iz leta 1958, ki jo je pripravila Marija Jagodic, je lep dokaz, kako so imeli takratni mengeški čebelarji lepo poslikane svoje panje – krajče.

Poslikani panji, ki so nekdam krasili čebelnjake po Loki, Dobenu in Mengšu, so danes že prava redkost. Tako vidimo opuščeni čebelnjak s poslikanimi, toda slabo ohranjenimi končnicami na Dobenu pri Pirnatu. Pri Ručigaju pa so končnice večinoma še prav dobro ohranjene. Ostale panjske končnice, katerih seznam tudi podajamo (zdaj v posesti Krajevnega muzeja ali Ivana Vidalija mlajšega), so iz opuščeni panjev pri Žumpru v Loki, Davčarju na Dobenu in Tomlju v Mengšu.

- I. V Pirnatovem čebelnjaku na Dobenu so naslednje poslikane končnice:**
 1. Mati Božja z letnico 1824 in napisom S MARIA – 2. Job na gnoju z letnico 1883 – 3. sv. Boštjan – 4. dva svetnika – 5. sv. Trije kralji – 6. križanje – 7. oznanjenje – 8. spremenjenje na gori – 9. 7 svetih zakramentov – 10. srce Marijino – 11. lovec strelja jelena.

- II. Motivi, ki so upodobljeni na Ručigajevem čebelnjaku na Dobenu:**
 1. Job na gnoju z letnico 1867 – 2. Marija z Jezusom z letnico 1867 - 3. Adam in Eva z letnico 1876 – 4. sv. Andrej z napisom in letnico 1875 – 5. monštranca z letnico 1886 – 6. sv. Terezija in neznan svetnik z letnico 1886 – 7. sv. Trije kralji z letnico 1899 – 8. sv. Frančišek z letnico 1906 – 9. sv. Helena z letnico 1906 – 10. sv. Jožef – 11. Izraelca, ki sta šla ogledovat sveto deželo – 12. Oče naš z napisano molitvijo – 13. križev pot, VIII. postaja - 14. dva cesarja z letnico 1906 – 15. Pegam in Lambergar z letnico 1906 – 16. orača z letnico 1906 – 17. dva jelena z letnico 1906 – 18. hudič brusi babi jezik – 19. ribiča – 20. cesar in cesarica – 21. mož, ki nese štruce v košu – 22. komedijanti – 23. kolesar.

- III. Naslednje končnice pa so bile nekdam na Dovčarjevem čebelnjaku na Dobenu:**
 1. križanje iz leta 1824 – 2. Savel se spreobrni v Pavla z letnico 1855 - 3. Marija Magdalena iz leta 1864 z napisom Sv. Maria Magdalena – 4. srce Jezusovo, IHS, iz leta 1866 – 5. Mati Božja z letnico 1866 – 6. sveta družina iz leta 1880 – 7. Job na gnoju iz leta 1890 – 8. Marija brezmadežna iz leta 1895 – 9. sv. Polona – 10. sv. Matija – 11. vstajenje – 12. hudič brusi babi jezik – 13. lovec strelja jelena.

- III. Poslikani krajči z Žumprovega čebelnjaka v Loki:**
 1. sv. družina iz leta 1865 – 2. neznan svetnik – 3. rojstvo – 4. kronanje Device Marije – 5. Jezus na križu – 6. Jezus ali svetnik z motiko? – 7. Jezus nahrani 5000 mož, z nemškim napisom v gotici – 8. ime Marijino – 9. Mojzes pred gorečim grmom – 10. neznan svetnik – 11. karikatura moža - 12. vojaka na konjih – 13. panj s številko 5 – 14. hudič brusi babi jezik – 15. boj za moške hlače – 16. grad Jablje.

V. Panjske končnice v Mengšu na Tomljevem čebelnjaku:

1. srce Jezusovo, IHS, iz leta 1860 – 2. neznan svetnik z letnico 1863 – 3. sv. Marjeta iz leta 1885 – 4. sv. Mihael iz leta 1891 – 5. Mati Božja iz leta 1895 – 6. Lazar in bogatin iz leta 1891 – 7. sv. Trije kralji iz leta 1899 – 8. štiri svetniki z napisom: sv. Mederi, Janež, Job in Urih – 9. pod križem – 10. babji mlin iz leta 1848 – 11. hudič brusi babi jezik iz leta 1895 – 12. vojaka na konju z letnico 1895 – 13. mož žene konja v konjušnico – 14. dva ptička.

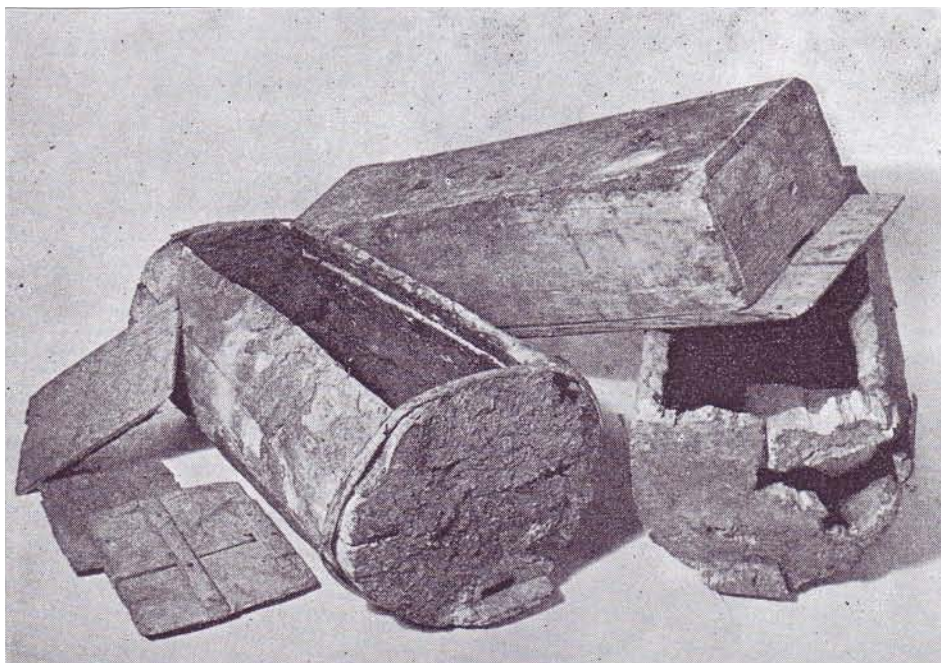
Panjska končnica »Zadnja večerja«

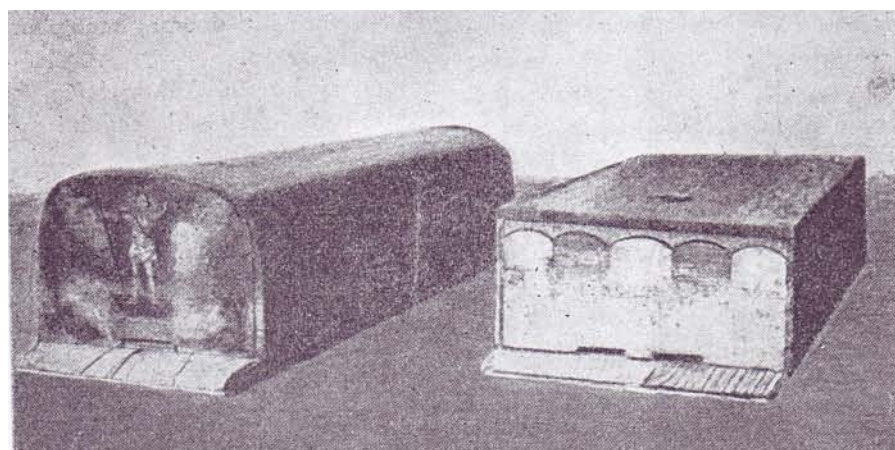
Panjska končnica »Dva soseda«

PANJI NEKOČ IN DANES

Včasih so pri nas čebelarili v preprostih panjih, med njimi tudi v poveznjenih koritih ali polkladah, predvsem pa v podobnih, iz štirih desk zbitih, kranjičih. Sprednjo stran panja končnico, so navadno lepo poslikali.

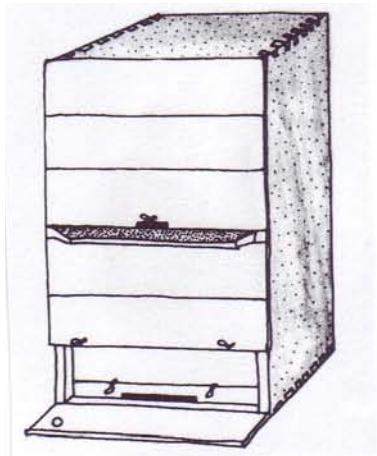
Izdolbeni koriti in kranjič

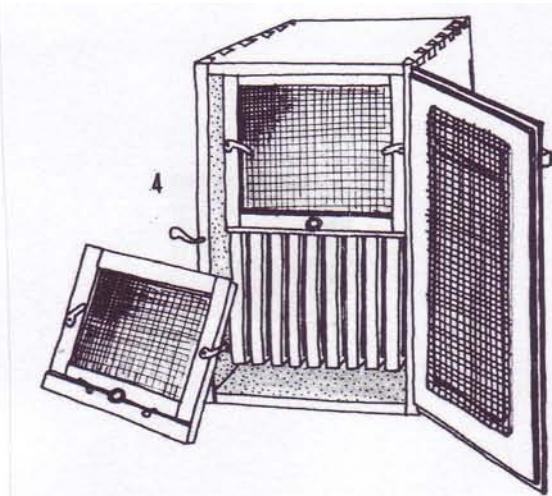
Na levi: poveznjeno korito – polklada
Na desni: kranjič z dvema žreloma
(po Bukovcu)

V vseh preprostih panjih, tudi v kranjiču, so čebele gradile satje po svoji volji, zato ga je čebelar lahko vzel ven samo tako, da ga je izrezal. Zato pravimo za te panje, da imajo

nepremično satje. Čebelar pa je želel, da bi čebele zgradile satje tako, da bi ga lahko jemal iz panja in ga po potrebi vračal. Zato so čebelarski strokovnjaki pričeli razmišljati o panjih s premakljivim satjem.

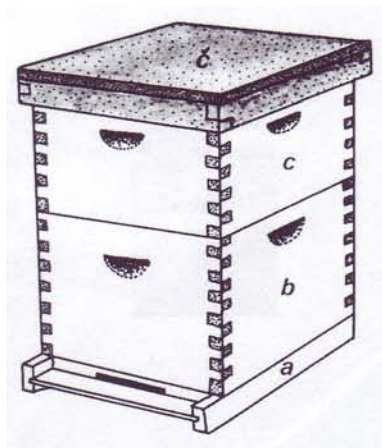

Sprednja stran AŽ-panja

Zadnja stran AŽ-panja

Pri nas se je najbolj uveljavil panj Antona Žnideršiča – AŽ-panj. Panj se odpira zadaj, satniki so vidni kot listi, nameščeni v knjigi, zato imenujemo ta tip panja listovni panj. Predeljen je na dva dela: spodnji del se imenuje plodišče, kajti v njem je matica; zgornji del pa je medušče in služi za shrambo medu. AŽ-panji se zlagajo v čebelnjake.

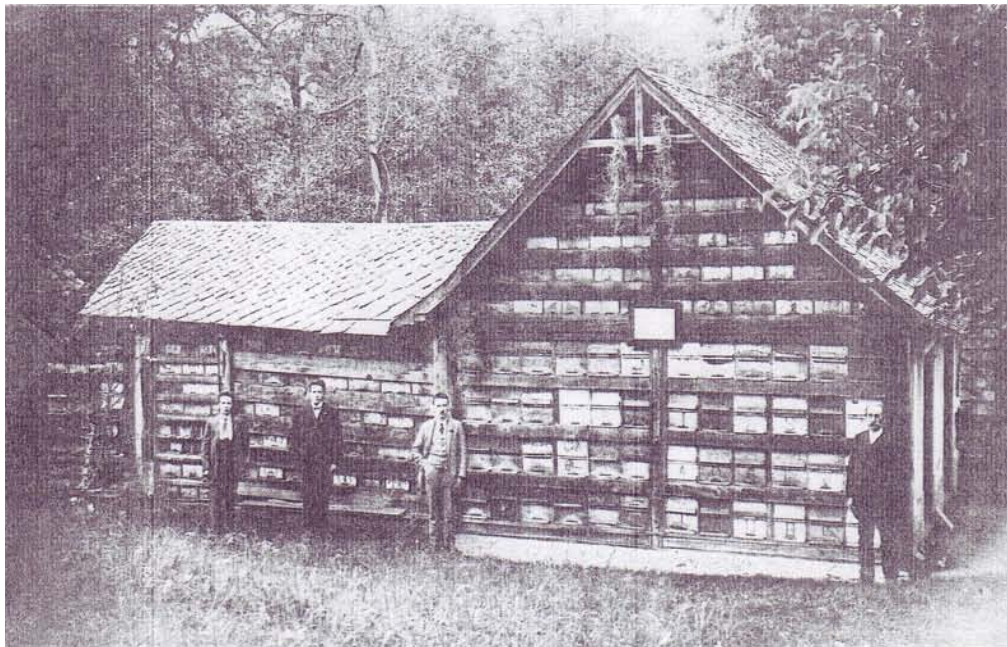

Nakladalni - LR-panj

Nekateri čebelarji pa čebelarijo z nakladalnimi panji – LR-panji. Ti panji so prosto stoječi, kar pomeni, da se vsaka naklada lahko dviga oz. odvzame in dodaja v več nadstropij.

STARI ČEBELNJAKI

V nekdanji čebelarški Podružnici Kamnik je bil največji čebelar Ručigaj z Dobena. Čebelaril je z več kot 200 kranjiči v vzorno urejenem čebelnjaku. Vse kranjiče je imel poslikane.

Čebelnjak na Ručigajevi domačiji iz leta 1890

Uzovčev čebelnjak iz Mengša

Čebelnjak pri Matijevcu v Loki

VESTI IZ KRANJSKIH PODRUŽNIC

V Slovenskih čebelarjih smo v prispevkih »Vesti iz Kranjskih podružnic« zasledili nekaj zanimivosti o življenju in delu čebelarjev posameznih podružnic. Tukaj vam predstavljamo tri primere.

V »Slovenskem čebelarju« številka 2/1913:

Kamniška čebelarska podružnica naznanja svojim udom, da obsega podružnica sledeče poštne okraje: Domžale, Dol pri Ljubljani, Kamnik, Komenda, Lukovica, Mengeš, Radomlje, Trzin in Vodice. Vsi v teh poštних okrajih bivajoči člani »Slovenskega osrednjega čebelarskega društva« so obenem člani podružnice Kamnik, kateri so priklopljeni ter uživajo enake dolžnosti in pravice te podružnice. Kdor še ni v posesti pravil in društvenega znaka, naj to javi podpisnemu, to pa le, ako mora dokazati, da je plačana udnina za leto 1913.

Niko Sallath, t.č. predsednik.

V »Slovenskem čebelarju« številka 2/1914:

Iz Loke pri Mengšu. Od vseh krajev se sliši o čebeljih mrličih vsled hude in trajne letošnje zime. Toda ni pomoril čebel mraz, ampak lakota. Tega sem se jaz popolnoma prepričal. Pustil sem namreč neki panj po neprevidnosti popolnoma golega, nič zapaženega nič odetega. Kako se ustrašim, ko stopim nekega dne v čebelnjak že po vsem mrazu in zagledam neodeti panj. Hitro pogledam noter, ali bilo je vse v najlepšem redu in zdravo, seveda pri zadostni zalogi. Najbolj pa sem bil vesel Žnideršičevega panja. Pred ajdo sem vrezal vanj dva izrojca v vališče, v medišče pa sem vsadil tri drugce ter za čez zimo vse to združil. Lahko si mislite, kako močan plemenjak je zdaj. Pa, oj čudež! Pri takem številu čebel je bilo na dnu panja komaj 100 čebel mrtvic, med tem ko jih je bilo pri marsikaterem drugem tudi petkrat toliko. Kako se bo panj skozi leto razvijal in obnašal, bom tja na jesen poročal. Za zdaj samo toliko rečem, da ne bo dolgo, ko bodo v mojem čebelnjaku »žnideršiči«; za roje jih imam že pripravljene.

Ivan Podboršek

V »Slovenskem čebelarju« številka 9/1914:

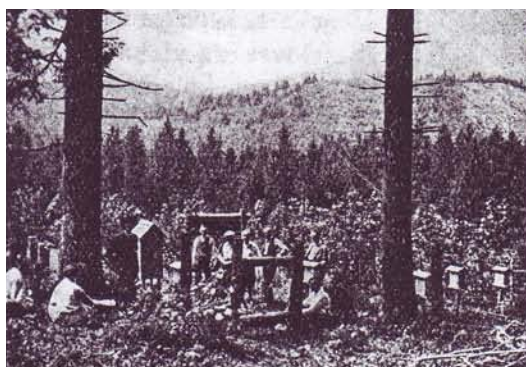
Čebelarska podružnica v Kamniku je v svoji seji dne 15. avgusta t.l. na predlog svojega predsednika sklenila: Z ozirom na današnji položaj naj se nameravana prireditev ob 10-letnem obstanku te podružnice odloži. Namesto te pa, z oziroma na to, da je mnogo članov odšlo na bojišče, naj iz svoje skromne blagajne 40 K vzdigne ter podari »Rdečemu križu« in »Pomožnemu društvu za Kranjsko« vsakemu po 20 K. Dalje je prosil predsednik: Odbor naj vpliva na to, da čebelarji tam, kjer se bodo ustanovile bolnišnice za ranjence, tem podarijo, kolikor jim je mogoče, medu v krepčilo in zdravilo brezplačno. Bog bo povrnil. Želeti bi bilo, da bi to tudi druge podružnice posnemale.

Niko Sallath, t.č. predsednik

PLEMENILNA POSTAJA IN KRANJSKA SIVKA

V letu 1932 je bilo v reviji Slovenski čebelar priobčeno tudi poročilo, da je Čebelarstva podružnica Kamnik ustanovila prvo Čebelno plemenilno postajo na Slovenskem. Otvoritev te postaje je bila 29. 06. 1932 na Kopišču v Kamniški Bistrici. Plemenilno postajo so ustanovili člani Kamniške podružnice s svojimi finančnimi sredstvi in s prostovoljnim delom.

Takratni čebelarji, člani čebelarstva podružnice Kamnik, so se že zavedali velikega pomena naše čebele, imenovane »kranjska sivka«. Spoznali so njeno pridnost, krotkost in varčnost. Iz okolice in s Kranjske so čebelarji nosili svoje matice na plemenilno postajo na plemenitev.

Plemenilna postaja na Kopišču v Kamniški Bistrici (leta 1932)

Med drugo svetovno vojno je plemenilna postaja mirovala. V letu 1946 se je na pobudo Verbiča in Malešiča pričela plemenilna postaja obnavljati. Obnavljali so jo kamniški čebelarji s pomočjo sosednjih družin s prostovoljnim delom in s svojimi finančnimi sredstvi. Dokončno je zaživela šele leta 1969 in se poimenovala po prvem organizatorju, g. Josipu Verbiču.

Vodja plemenilne postaje je bil, sedaj že pokojni, Ivan Stare iz Kamnika. Na to postajo so čebelarji iz okoliških krajev nosili v svojih plemenilčkih plemeniti svoje matice. V tem času je Plemenilna postaja Kamnik vzredila tudi svoje matice, in sicer od 180 do 250 matic letno.

Nasvet

*Kdor negovati čebelic ne zna,
s čmrlji naj rajši se bavi, peča:
ti se sami preživijo poleti,
zanje za zimo ni treba skrbeti.*

Skopuh

*Čebela je taka kot njiva:
če hočeš, da kaj da ti,
ji moraš tudi dati
in ne samo jemati.*

RAZVOJ ČEBELARSTVA OD LETA 1945 DALJE

Kot je bilo že omenjeno, so bili čebelarji Mengša in okolice do konca 2. svetovne vojne včlanjeni v čebelarskih podružnicah Kamnik (od leta 1905) in Domžale (od leta 1924). V času vojne so aktivnosti obeh čebelarskih podružnic mirovale (napisano po izjavi pokojnega čebelarja Janka Janežiča iz Preloga pri Domžalah).

Po koncu vojne že leta 1945 je bila v Ljubljani ustanovljena Čebelarska zadruga za Slovenijo. Že v tem ustanovnem letu je vodstvo zadruga sklicalo sestanek čebelarskih referentov iz vse Slovenije. Ti referenti so bili zadolženi za popis vseh čebelarjev na svojih okrajnih območjih. Prav tako so dobili zadolžitev, da na svojih območjih organizirajo ustanovitev čebelarskih družin in podružnic Čebelarske zadruga Slovenije. Tako je bil za območje Domžal izbran za čebelarskega referenta Janko Janežič, ki je bil hkrati tudi član upravnega odbora čebelarske zadruga v Ljubljani, za območje Kamnika pa Janko Malešič.

Prve čebelarske družine na območju Domžal in Kamnika so bile ustanovljene že leta 1945, v začetku leta 1946 pa je na skupnem občnem zboru prišlo do združitve vseh družin in obnovila se je nekdanja Čebelarska podružnica Domžale, v sklopu katere so delovale čebelarske družine: Domžale, Kamnik, Komenda, Zg. Tuhinj, Krtina, Blagovica, Radomlje, Vodice, Lukovica in Moravče.

Čebelarji iz Mengša in njegove okolice so postali člani Čebelarske družine Domžale, in sicer že od leta 1945 dalje.

Največ zaslug za obnovitev organiziranosti čebelarjev sta imela oba imenovana referenta, poleg njih pa še naslednji člani posameznih družin: Franc Burgar, Franc Končan, Jože Koželj, Franc Zupan, Lovro Varšek in Leopold Ručigaj.

Prvi vodstveni odbor Čebelarske podružnice Domžale so sestavljali:

1. Franc Končan, predsednik
2. Janko Janežič, tajnik
3. Franc Zupan, blagajnik
4. Jože Koželj, odbornik
5. Franc Burgar, odbornik
6. Lovro Varšek, odbornik

Za delegata v Čebelarsko zadruga Slovenije je bil delegiran predsednik podružnice Franc Končan, za nadzorni odbor pa sta bila izvoljena Janez Perko iz Domžal in Janko Malešič iz Kamnika.

Ob ustanovitvi Čebelarske podružnice Domžale je bilo včlanjenih skupno 10 čebelarskih družin, v sestavi katerih je bilo 264 čebelarjev s 1716 AŽ-panji, 458 kranjiči in 336 drugimi panji, čebelarili pa so z 2510 čebeljimi družinami.

Na vsem takratnem območju Domžal in Kamnika je bilo še 56 neorganiziranih čebelarjev.

Najvažnejši smotri Čebelarske podružnice Domžale so bili:

- organizirano delovanje čebelarskih družin na vsem območju Domžal in Kamnika,
- izobraževanje čebelarjev in mladine,
- uvajanje čebelarjev v novo tehnologijo čebelarjenja, ki bo omogočala večjo kakovost in kvaliteto čebeljih produktov,
- organizirano zatiranje čebeljih bolezni in
- sodelovanje s sosednjimi podružnicami in Čebelarsko zadruga Slovenije.

Čebelarske družine so plačevale letno članarino najprej podružnici pozneje društvu. Do teh podatkov smo prišli po podružnični oz. društveni blagajniški knjigi od leta 1945 do leta 1963.

Od ustanovitve podružnice od leta 1946 do leta 1950 je bilo včlanjenih 10 čebelarskih družin: Blagovica, Domžale, Kamnik, Krtina, Lukovica, Moravče, Komenda, Vodice, Radomlje in Zg. Tuhinj.

Iz blagajniške knjige je razvidno, da so nekatere družine izstopile iz podružnice ali bile celo ukinjene, in sicer:

- leta 1951 nista plačali članarine v podružnici čebelarska družina Blagovica in Moravče. Čebelarska družina Moravče se je ponovno včlanila v podružnico leta 1963,
- leta 1952 je članarino vplačala čebelarska družina Homec samo za to leto, ponovno so jo vplačali leta 1959,
- leta 1953 ni plačala članarine čebelarska družina Zg. Tuhinj,
- leta 1958 ni plačala članarine čebelarska družina Radomlje in prenehala s svojim delom.

Čebelarska družina Moravče je bila v društvu Kamnik – Domžale do leta 1973, ko se je osamosvojila in ustanovila »Čebelarsko društvo Moravče«.

Vsi člani, včlanjeni v čebelarske družine, ki so prenehale s svojim delom, so se včlanili v sosednje čebelarske družine.

V letu 1956 je bila reorganizacija čebelarskih podružnic. Naša Čebelarska podružnica Domžale se je preimenovala v »Čebelarsko društvo Kamnik – Domžale« s sedežem v Kamniku. V Čebelarsko društvo Kamnik – Domžale so bile vključene naslednje čebelarske družine:

- Domžale,
- Kamnik,
- Krtina,
- Lukovica in
- Radomlje.

Mengeški čebelarji in čebelarji iz njegove okolice so bili še vedno člani čebelarske družine Domžale.

Vsa ta leta, od ustanovitve Čebelarske podružnice Domžale leta 1946 do preimenovanja v Čebelarsko društvo Kamnik – Domžale leta 1956, si je vodstvo podružnice in nato društva močno prizadevalo za napredek čebelarstva na svojem območju. Vsaka čebelarska družina je prispevala svoj del k razvoju in širitvi čebelarstva. Ker pa je društvo bilo pravna oseba, so se vsa večja organizacijska dela opravljala skupaj s čebelarskimi družinami in v sodelovanju s Čebelarsko zadrugo Slovenije, ki se je kasneje preimenovala v Čebelarsko zvezo Slovenije.

Ves čas se je močno poudarjal pomen izobraževanja čebelarjev, zato je bilo:

- organiziranih več strokovnih ekskurzij k čebelarjem z zgladno urejenimi čebelnjaki po vsej Sloveniji;
- organiziranih več strokovnih predavanj o tehnologiji čebelarjenja ter o zdravju in zaščiti čebel pred kužnimi boleznimi;
- po osnovnih šolah ustanovljenih kar nekaj čebelarskih krožkov za pridobivanje podmladka in širjenje čebelarstva iz roda v rod;
- organizirano vsakoletno pravočasno nabavljanje sladkorja za jesensko in spomladansko krmljenje čebel;
- poskrbljeno za sodelovanje z veterinarskimi zavodi in veterinarskimi inšpektorji glede nabave zdravil in preventivnih ukrepov ob pojavu čebeljih bolezni in parazitov;
- omogočeno medsebojno spodbujanje in svetovanje pri uvedbi listovnih panjev in raznih izboljšavah čebelarjenja.

Strokovno predavanje na Gori pri Komendi pri čebelarju Boštjanu Belcjanu,
leta 1964 (predaval je Edi Senegačnik)

Čebelarstvo Kamnik – Domžale se je začelo pospešeno razvijati in dosegati med slovenskimi čebelarji zgledno mesto s svojimi aktivnostmi in uspehi.

Pomembnejše aktivnosti društva so bile naslednje:

- ustanovitev čebelarskega krožka na Osnovni šoli Mengeš, ki je deloval od ustanovitve leta 1972 pa do leta 1978, ko je zaradi upadanja števila učencev in predvsem nezainteresiranosti vodstva šole prenehal s svojim delovanjem. Mentor krožka je bil ves čas Matej Blejec iz Mengeša;
- organizacija in izvedba čebelarskega tabora leta 1972 v Komendi in hkrati odkritje spominske plošče prvemu piscu slovenske knjige o čebelarjenju Petru Pavlu Glavarju;
- razvitje prvega prapora Čebelarskega društva Kamnik – Domžale leta 1973 (nahaja se v Kamniškem muzeju);
- organiziranje pobiranja finančnih sredstev za izgradnjo čebelarskega centra v Lukovici od leta 1968 do leta 1978. Da bi se pridobila sredstva, so se prirejale razne prireditve, bile organizirane prostovoljne delovne akcije pri izkopih za električne in vodovodne napeljave ter pri razkladanju gradbenega materiala. Na ta način pridobljena sredstva so bila nakazana Čebelarski zvezi Slovenije kot prispevek h gradnji Čebelarskega izobraževalnega centra v Lukovici.

V blagajniški knjigi Čebelarskega društva Kamnik – Domžale (ČD Kamnik – Domžale) je evidentirano, kdaj in koliko finančnih sredstev je bilo nakazanih Čebelarski zvezi Slovenije (ŠZS), in sicer:

- 27. 10. 1968	100,00 din
- 31. 12. 1968	600,00 din
- 28. 01. 1970	2.000,00 din
- 02. 07. 1973	3.476,60 din
- 15. 03. 1978	21.590,00 din
- 15. 09. 1978	210,00 din
Skupaj:	= 27.976,60 din

ORGANIZIRANI NAŠI ČLANI (čebelarji iz Mengša in njegove okolice)

V Čebelarstvo podružnico Domžale in Čebelarstvo društvo Kamnik – Domžale so bili včlanjeni čebelarji iz Mengša in njegove okolice (Trzin, Topole, Dobeno in Loka pri Mengšu).

Člani v letu 1945:

- Jože Dolinšek, Trzin
- Ivan Abe, Trzin
- Franc Peterka, Mengeš
- Jože Koželj, Mengeš
- Anton Vahtar, Mengeš
- Zavetišče Mengeš, Dom počitka Mengeš
- Jože Ručigaj, Loka
- Janez Podboršek, Loka
- Leopold Ručigaj, Dobeno
- Stane Ručigaj, Dobeno
- Jože Premk, Dobeno
- Adolf Rebolj, Dobeno
- Maks Kosirnik, Trzin
- Jože Pirnat, Trzin
- Franc Ručigaj, Trzin

Skupno 15 organiziranih čebelarjev.

Člani v letu 1952:

- Ivan Abe, Trzin
- Jože Dolinšek, Trzin
- Jože Krušnik, Loka
- Janez Podboršek, Loka
- Jože Ručigaj, Loka
- Leopold Ručigaj, Dobeno
- Stane Ručigaj, Dobeno
- Jože Premk, Dobeno
- Adolf Rebolj, Trzin
- Anton Traven, Topole
- Jože Koželj, Mengeš
- Franc Ručigaj, Trzin
- Maks Kosirnik, Trzin
- Zavetišče Mengeš, Dom počitka Mengeš
- Jože Pirnat, Trzin
- Vinko Vahtar, Mengeš
- Ivan Rozman, Mengeš
- Franc Peterka, Mengeš

Skupno 18 organiziranih čebelarjev.

Novincem

*V letih medenih vse polno
se čebelarjev pojavi,
toda le eno brez plodno
vse špekulante pozdravi.*

Člani v letu 1967:

- Ivan Abe, Trzin
- Matej Blejec, Mengeš
- Jože Dolinšek, Trzin
- Ivan Loboda, Loka
- Franc Grčar, Mengeš
- Jože Koželj, Mengeš
- Franc Lužar, Mengeš
- Ivan Ocepek, Loka
- Emilijan Pevec, Trzin
- Leopold Ručigaj, Dobeno
- Franc Stele, Mengeš
- Alojz Skok, Mengeš
- Anton Traven, Topole
- Vinko Vahtar, Mengeš
- Stane Ručigaj, Dobeno
- Jože Ručigaj, Loka
- Martin Voglar, Trzin

Skupno 17 organiziranih čebelarjev.

Člani v letu 1974:

- Ivan Abe, Trzin
- Matej Blejec, Mengeš
- Matej Blejec ml., Mengeš
- Marija Blejec, Mengeš
- Anton Bitenc, Trzin
- Jože Dolinšek, Trzin
- Jože Koželj, Mengeš
- Franc Lužar, Mengeš
- Ivan Loboda, Loka
- Ivan Ocepek, Loka
- Jože Ručigaj, Loka
- Leopold Ručigaj, Dobeno
- Stane Ručigaj, Dobeno
- Franc Stale, Mengeš
- Jože Pirnat, Trzin
- Anton Traven, Topole
- Anton Urbanija, Loka
- Vinko Vahtar, Mengeš

Skupno 18 organiziranih čebelarjev.

Člani v letu 1982:

- Ivan Abe, Trzin
- Matej Blejec, Mengeš
- Marija Blejec, Mengeš
- Marjan Blejec, Mengeš
- Anton Bitenc, Trzin
- Jože Dolinšek, Trzin
- Franc Križman, Trzin
- Stane Kralj, Trzin
- Ivan Loboda, Loka
- Franc Lužar, Mengeš
- Ivan Ocepek, Loka
- Terezija Premk, Dobeno
- Jože Ručigaj, Loka
- Franc Stale, Mengeš
- Peter Sitar, Mengeš
- Ivan Tomšič, Mengeš
- Anton Urbanija, Loka
- Martin Voglar, Trzin
- Vinko Vahtar, Mengeš
- Ludvik Prelovšek, Mengeš

Skupno 20 organiziranih čebelarjev.

Leta 1983 sta iz Čebelarkega društva Kamnik – Domžale izstopili čebelarški družini Kamnik in Komenda ter ustanovili na svojih področjih Čebelarke društvo Kamnik in Čebelarke društvo Komenda.

Leta 1984 pa so se preostale družine Čebelarkega društva Kamnik - Domžale, združile v samostojno Čebelarke društvo Domžale (Domžale, Homec, Krtina, Lukovica).

VODSTVENI ORGANI ČEBELARKE DRUŽINE DOMŽALE OD LETA 1945 DO LETA 1990

Leto 1945 – 1946:

- Janko Janežič, predsednik
- Franc Končan, tajnik
- Alojz Loboda, blagajnik

Leto 1947 –1948:

- Helena Obelvalder, predsednica
- Marija Pogačar, tajnica
- Alojz Loboda, blagajnik

Leto 1949:

- Helena Obelvalder, predsednica
- Mirko Mlakar, tajnik
- Alojz Loboda, blagajnik

Leto 1950 – 1953:

- Helena Obelvalder, predsednica
- Mirko Mlakar, tajnik
- Valentin Pavli, blagajnik
-

Leto 1954 – 1964:

- Helena Obelvalder, predsednica - opravljala je tudi delo tajnika in blagajnika, ker ni hotel noben član Čebelarke družine Domžale prevzeti te odgovornosti.

Leto 1965 – 1970:

- Helena Obelvalder, predsednica
- Helena Obelvalder, tajnica
- Janko Janežič, blagajnik

Leto 1971 – 1972:

- Ciril Zorman, predsednik
- Jernej Novak, tajnik
- Janko Janežič, blagajnik

Leto 1973 – 1974:

- Ciril Zorman, predsednik
- Feliks Hribernik, tajnik
- Janko Janežič, blagajnik

Leto 1975:

- Jule Frankovič, predsednik
- Boris Kolenc, tajnik
- Janko Janežič, blagajnik

Leto 1976 – 1980:

- Matej Blejec, predsednik
- Franc Grajzar, tajnik
- Janko Janežič, blagajnik

Leto 1981 –1982:

- Matej Blejec, predsednik
- Feliks Hribernik, tajnik
- Janko Janežič, blagajnik

Leto 1983 –1989:

- Matej Blejec, predsednik
- Rado Remšak, tajnik
- Janko Janežič, blagajnik

USTANOVITEV ČEBELARSKE DRUŽINE MENGEŠ

Ob koncu leta 1989 pride do izstopa čebelarjev Mengša in okolice iz tedanje skupne Čebelarske družine Domžale in ustanovitve samostojne Čebelarske družine Mengeš, ki pa še vedno ostaja v sestavu Čebelarskega društva Domžale. Tako je to društvo sestavljalo pet čebelarskih družin (Domžale, Homec, Krtina, Lukovica in Mengeš).

V čebelarsko družino Mengeš so se včlanili čebelarji z našega področja, ki so izstopili iz Čebelarske družine Domžale:

- Ivan Abe	Trzin, Mengeška 73	Mengeš
- Matej Blejec	Liparjeva c. 17	Mengeš
- Marija Blejec	Liparjeva c. 17	Mengeš
- Marjan Blejec	Liparjeva c.17	Mengeš
- Anton Bitenc	Trzin, Kmetičeva 1	Mengeš
- Avgust Bučar	Bratov Učakar 100	Ljubljana
- Feliks Burgar	Liparjeva c 29	Mengeš
- Jože Dolinšek	Trzin, Ljubljanska 31	Mengeš
- Ivan Jeretina	Ravnikarjeva 1	Radomlje
- Franjo Kovačič	Vir, Linhartova 14	Domžale
- Miha Kosec	Rojška 20	Domžale
- Miha Kubelj	Topole 17	Mengeš
- Ludvik Lap	Homec, Gostičeva 12	Radomlje
- Veronika Lap	Homec, Gostičeva 12	Radomlje
- Franc Lužar	Veselovo nabrežje 2	Mengeš
- Stane Mesar	Trzin, Mengeška 64	Mengeš
- Terezija Premk	Dobeno 36	Mengeš
- Anton Praprotnik	Trzin, Mengeška 40	Mengeš
- Franc Stale	Gorenjska 18	Mengeš
- Agneza Saje	Sora 20	Medvode
- Peter Sitar	Kidričeva 21	Mengeš
- Franc Tič	Prečna 25	Domžale
- Brane Tomažič	Vir, Šaraničeva 11	Domžale
- Vinko Vahtar	Kidričeva 9	Mengeš
- Anton Žmavec	Magajnova 20	Črnuče
- Vinko Žinič	Kranjska 4/C	Kamnik
- Stane Kosirnik	Taborska 11	Domžale
- Stane Kralj	Trzin, Mengeška 5	Mengeš
- Ivan Loboda	Loka, Stoparjeva 16	Mengeš

V čebelarstvo družino Mengeš se je včlanilo 29 čebelarjev. Čebelarili so s 622 gospodarskimi panji AŽ in 207 rezervnimi družinami. Sedež čebelarstva družine Mengeš je bilo v Mengšu, Liparjeva c. 17, pri čebelarju Mateju Blejcu

V upravnem odboru Čebelarstva družine Mengeš so bili:

- predsednik Matej Blejcu
- tajnik Peter Sitar
- blagajnik Veronika Lap
- član odbora Stane Mesar
- član odbora Ivan Loboda
- član odbora Stane Kosirnik
- član odbora Avgust Bučar

Nadzorno odbor:

- predsednik Miha Kosec
- član Miha Kubelj
- član Feliks Burgar

Namestniki NO:

- Brane Tomažič
- Anton Praprotnik
- Marjan Blejcu

Častno razsodišče:

- Stane Mesar
- Peter Sitar
- Franc Lužar

Komisija za odlikovanje :

- Anton Žmavec
- Franjo Kovačič
- Vinko Vahtar

Čebelarstvo družina Mengeš je po izvolitvi svojega vodstva začela intenzivno delovati na svojem področju. Prvi in hkrati najvažnejši cilj jim je bil vključitev vseh čebelarjev s področja Mengša in njegove okolice v čebelarstvo družino. Sodelovati so začeli s Krajevno skupnostjo (KS) Mengeš in mengeškimi društvi, predvsem s turističnim društvom in Lovsko družino Mengeš, ki imajo v svojih ustanovnih listinah zapisane enake cilje kot čebelarji, to je ohranjanje čiste in zdrave narave.

Ker pa naša, mengeška čebelarstvo družina, ni bila pravna oseba, smo ostali člani Čebelarstva društva Domžale do konca leta 1995. S skupnimi močmi smo si prizadevali za čim boljše delovanje družin in društva za skupno dobro vseh nas. Odnosi med vodstvom društva in družinami ter posameznimi člani so bili vedno prijateljski in korektni.

V takratni občini Domžale je bila leta 1985 organizirana občinska komisija za zdravstvo in zaščito čebeljih družin. V tej komisiji sta bila člana iz čebelarstva družin, predstavnik veterinarskega zavoda Kamnik – Domžale in občinski veterinarski inšpektor. Komisija je skrbela za enotno zatiranje čebeljih boleznih v občini Domžale. Člani komisije so ob prisotnosti občinskega veterinarskega inšpektorja ugotavljali zastrupitve čebel ter ocenili morebitno nastalo škodo.

Vodstvo Čebelarstva družine Mengeš pa je vsako leto spomladi v mesecu aprilu organiziralo društveno srečanje svojih članov. Na teh srečanjih je bilo vedno v ospredju ugotavljanje zdravstvenega stanja čebel pri posameznih članih naše družine in dogovor o nadaljnjem delu in zatiranju boleznih čebel skozi vse leto.

USTANOVITEV ČEBELARSKEGA DRUŠTVA MENGEŠ

Po ustanovitvi Občine Mengeš se je na pobudo takratnega župana Janeza Pera, in na željo mengeških čebelarjev porodila zamisel o ustanovitvi samostojnega Čebelarskega društva Mengeš, ki bi pokrivalo območje novo nastale občine in vključevalo vse člane dotedanje Čebelarske družine Mengeš. Za izvedbo te zamisli je bilo potrebno tesno sodelovanje s predstavniki občine zaradi realizacije začrtanega programa dela in finančnega plana.

27. novembra 1995. leta je bil na seji izvršnega odbora Čebelarske družine Mengeš sprejet sklep, da se skladno z novim zakonom o ustanavljanju društev prične postopek za ustanovitev Čebelarskega društva Mengeš. Za realizacijo tega sklepa si je prizadevalo 10 članov naše čebelarske družine, ki so nato izvolili 3-članski ustanovni odbor.

Ustanovni člani društva so bili:

1. Matej Blejec	roj. 21. 10. 1933	Liparjeva cesta 25	Mengeš
2. Stane Mesar	roj. 07. 04. 1940	Trzin, Mengeška 64	Mengeš
3. Vinko Vahtar	roj. 17. 12. 1919	Slovenska 6	Mengeš
4. Franc Pavrič	roj. 24. 08. 1946	Rašiška cesta 3	Mengeš
5. Franc Lužar	roj. 01. 12. 1921	Veselovo nabrežje 2	Mengeš
6. Stane Kosirnik	roj. 16. 11. 1938	Taborska 11	Domžale
7. Avgust Bučar	roj. 17. 07. 1954	Bratov Učakar 100	Ljubljana
8. Jože Boštjančič	roj. 25. 08. 1948	Muljava 8A	Mengeš
9. Franc Križman	roj. 21. 04. 1928	Trzin, Mengeška 56	Mengeš
10. Miha Kosec	roj. 28. 09. 1934	Rajska 20	Domžale

Ustanovni odbor pa so sestavljali:

- Matej Blejec
- Jože Boštjančič
- Stane Mesar

S pripravo aktov, zlasti pravilnika društva, se je pričelo takoj in usklajevalo z ustreznimi členi Zakona o društvih (Ur.list RS – št. 60 z dne 20. 10. 1995, členi 8, 9, 10, 11). Prav tako je bilo potrebno pripraviti ustrezne dokumente za vpis v registre društev pri upravni enoti Občine Domžale, oddelku za notranje zadeve.

Člani ustanovnega odbora so se morali s predstavniki občine in društev v Mengšu posvetovati o najustrežnejšem datumu ustanovnega občnega zbora, prav tako glede ustreznega prostora. In tako je bilo z ustanovnimi člani mengeške čebelarske družine dogovorjeno, da bo ustanovni občni zbor 16. 12. 1995 ob 17 uri v prostorih Gasilsko – godbenega doma Mengeš.

Vse zadolžitve v zvezi z ustanovitvijo čebelarskega društva so bile realizirane, vabila razposlana in vse pripravljeno za naš veliki dogodek.

USTANOVNI OBČNI ZBOR ČEBELARSKEGA DRUŠTVA MENGEŠ

Ustanovni občni zbor Čebelarskega društva Mengeš je bil 16. 12. 1995 ob 17.00 uri v prostorih Gasilskega doma Mengeš s sledečim dnevnim redom:

1. Otvoritev in pozdrav
2. Izvolitev delovnega predsedstva, zapisnikarja in dveh overovateljev
3. Predstavitev pogojev za ustanovitev društva
4. Obravnava in sprejem pravil društva
5. Volitve predsednika, tajnika, blagajnika, članov izvršnega odbora, nadzornega odbora, časnega razsodišča in komisije za odlikovanje
6. Obravnava programa dela in finančnega plana društva za leto 1996
7. Razno

Poleg ustanovnih članov so bili navzoči še čebelarji:

Zdenka Bučar, Minka Pavrič, Stane Kralj, Igor Čugelj, Marjan Blejec, Jože Dolinšek, Marija Blejec, Vinko Žinič, Edo Skok, Peter Sitar, Anton Praprotnik in Ivan Abe.

Navzoči gostje:

Janez Per, župan občine Mengeš, Jurij Reščič, predsednik Čebelarskega društva Kamnik, Albin Zajc, predsednik Čebelarskega društva Lukovica, Veronika Lap, članica čebelarske družine Homec, in Franc Zabret, predsednik Turističnega društva Mengeš.

Navzoče ustanovne člane in goste je pozdravil Matej Blejec.

V delovno predsedstvo so bili imenovani Peter Sitar za predsednika, Tone Praprotnik in Franc Križman za člana, Stane Mesar za zapisnikarja, Stane Kralj in Franc Križman za overovatelja zapisnika.

Ustanovni občni zbor

O pogojih za ustanovitev samostojnega čebelarskega društva je spregovoril Matej Blejec. Povedal je (navedek):

V tem letu je bil sprejet nov državni zakon o društvih. Po novem zakonu ni več možno organizirati družin, temveč samostojna društva. Samostojna društva so pravne osebe, registrirane na oddelkih za upravne notranje zadeve in s svojimi žiro računi, na prejšnjem občinskem območju Domžale sta delovali Čebelarsko društvo Moravče in Čebelarsko društvo Domžale kot pravni osebi.

Na osnovi predloženih programov in finančnih planov sta obe društvi dobivali dotacije od Občine Domžale. Z dobljenimi sredstvi so se nato realizirali programi posameznih čebelarskih družin. Do sedaj je bila naša mengeška čebelarska družina, sestavni del Čebelarskega društva Domžale.

Po razdelitvi naše skupne Občine Domžale, ko so nastale še tri nove občine, in sicer Občina Mengeš, Občina Moravče in Občina Lukovica, imamo možnost za pridobitev finančnih sredstev le v svojih občinah. S predloženim ovrednotenim programom dela bomo lahko dobili finančna sredstva za realizacijo svojega plana le na naši občini. Kot samostojno društvo pa bomo imeli tudi več možnosti skrbeti za razvoj čebelarstva na našem območju Mengša, Loke, Trzina, Topel in Dobena. Sodelovali bomo pri občinskih prireditvah, z osnovno šolo in ostalimi društvi v Mengšu.

Zelo pomembno bo tudi sodelovanje s sosednjimi čebelarskimi društvi in veterinarskimi zavodi ter veterinarskim inšpektorjem UE Domžale v zvezi z zdravstvenim stanjem in zatiranjem kužnih bolezni čebel.

Zakon o društvih med ostalimi določili navaja tudi možnost povezovanja društev v medobčinsko Čebelarsko zvezo. Tako je na UE Domžale možna povezava v medobčinsko čebelarsko zvezo s čebelarskimi društvi Domžale, Lukovica, Mengeš in Moravče. Povezava je odvisna od dogovora z vodstvi društev.

Na tem ustanovnem občnem zboru moramo sprejeti sklep za včlanitev v Čebelarsko Zvezo Slovenije.

Poleg navedenih nalog moramo čebelarji skrbeti za zdravo in čisto okolje, za pridelavo naravnih čebeljih pridelkov ter za ohranitev kranjske čebele sivke (konec navedka).

Ustanovni občni zbor

Na ustanovnem občnem zboru so bili sprejeti naslednji sklepi:

- ustanovi se »Čebelarstvo Mengeš« s sedežem na Liparjevi cesti 25, Mengeš, to je pri čebelarju Mateju Blejcu,
- pristopi se v Čebelarstvo Slovenije,
- pristopi se v medobčinsko čebelarstvo zvezo z društvi, ki delujejo na področju bivše občine Domžale (če bo ustanovljena),
- potrdijo se pravila Čebelarstva Mengeš.

V organe društva so bili izvoljeni:

Izvršni odbor društva:

- predsednik Matej Blejec,
- tajnik Jože Boštjančič,
- blagajničarka Minka Pavrič,
- član Stane Kosirnik,
- član Avgust Bučar,
- član Vinko Vahtar,
- član Stane Mesar.

Nadzorno odbor društva:

- predsednik Miha Kosec,
- član Franc Pavrič,
- član Brane Tomažič.

Namestniki nadzornega odbora:

- Marjan Blejec,
- Igor Čugelj,
- Anton Praprotnik.

Častno razsodišče:

- predsednik Peter Sitar,
- član Franc Križman,
- član Franc Lužar.

Komisija za odlikovanje:

- predsednik Anton Žmavc,
- član Stane Kralj,
- član Franc Kovačič.

Ustanovni občni zbor

Na ustanovnem občnem zboru je bil sprejet program dela in finančni plan za leto 1996.

Ustanovni občni zbor

Navzočim ustanovnim članom Čebelarskega društva Mengeš je čestital župan občine Janez Per in zaželel uspešno delo in vključevanje v društveno delovanje občine Mengeš. Čestitkam so se pridružili tudi predstavniki sosednjih čebelarskih društev in predstavnik Turističnega društva Mengeš, nam zaželeli veliko uspeha v nadaljnjem delu ter obljubili sodelovanje kot dobri sosede.

V kasnejšem razgovoru s predstavniki sosednjih čebelarskih društev smo ugotovili, da med nami ni interesa za ustanovitev medobčinske čebelarske zveze v UE Domžale. Finančno ovrednoten program dela za leto 1996 je bil posredovan Občini Mengeš.

ČLANI ČEBELARSKEGA DRUŠTVA MENGEŠ

V Čebelarsko društvo Mengeš so bili včlanjeni naslednji čebelarji in čebelarke:

- Ivan Abe	Trzin, Mengeška 73	Mengeš
- Helena Behrens	Frittlingenstr 16	Wellendingen
- Anton Bitenc	Trzin, Kmetičeva 1	Mengeš
- Ljudmila Bitenc	Trzin, Kmetičeva 1	Mengeš
- Marija Blejec	Liparjeva c. 25	Mengeš
- Marjan Blejec	Glavičeva 13 A	Mengeš
- Matej Blejec	Liparjeva c. 25	Mengeš
- Jože Boštjančič	Muljava 8A	Mengeš
- Brane Bračič	Podgorje 54	Kamnik
- Avgust Bučar	Bratov Učakar 100	Ljubljana
- Zdenka Bučar	Bratov Učakar 100	Ljubljana
- Feliks Burgar	Liparjeva 29	Mengeš
- Igor Čugelj	Balantičeva 20	Mengeš
- Jože Dolinšek	Trzin, Ljubljanska 31	Mengeš
- Marija Dolinšek	Trzin, Ljubljanska 31	Mengeš
- Ivan Jeretina	Ravnikarjeva 1	Radomlje
- Miha Kosec	Rojška 20	Domžale
- Stane Kosirnik	Taborska 11	Domžale
- Franc Kovačič	Vir, Linhartova 14	Domžale
- Stane Kralj	Trzin, Mengeška 5	Mengeš
- Franc Križman	Trzin, Mengeška 56	Mengeš
- Gabrijela s. Krmelj	Sora 20	Medvode
- Miha Kubelj	Topole 17	Mengeš
- Ludvik Lap	Homec, Gostičeva 12	Radomlje
- Veronika Lap	Homec, Gostičeva 12	Radomlje
- Ciril Lazar	Zg. Jezersko 101	Zgornje Jezersko
- Ivan Loboda	Loka, Za pšato 7	Mengeš
- Franc Lužar	Veselovo nabrežje 2	Mengeš
- Stane Mesar	Trzin, Mengeška 64	Mengeš
- Franc Pavrič	Rašiška cesta 3	Mengeš
- Minka Pavrič	Rašiška cesta 3	Mengeš
- Franc Pestotnik	Podgorje 75A	Kamnik
- Anton Praprotnik	Trzin, Mengeška 40	Mengeš
- Agneza Saje	Rogavila 1	Mirna Peč
- Emilija Saje	Repnje 27	Vodice
- Peter Sitar	Jelovškova 20A	Mengeš
- Edo Skok	Šmarca, Bistriška 25	Kamnik
- Albina Stele	Kolodvorska 9A	Mengeš
- Franc Tič	Prečna 25	Domžale
- Brane Tomažič	Vir, Šaraničeva 11	Domžale
- Vinko Vahtar	Jelovškova 6	Mengeš
- Dušan Weixler	Laze 32A	Borovnica
- Mitja Weixler	Trzin, Reboljeva 26	Mengeš
- Vinko Žinič	Kranjska 4C	Kamnik
- Anton Žmavc	Magajnova 20	Črnuče

V Čebelarstvo društvo Mengeš se je včlanilo 45 čebelarjev. Čebelarili so z 897 gospodarskimi panji AŽ in 278 rezervnimi družinami.

REGISTRACIJA ČEBELARSKEGA DRUŠTVA MENGEŠ

Vodstvo društva je 20. 12. 1995. leta na oddelek za upravne notranje zadeve UE Domžale vložilo zahtevek za upravno registracijo Čebelarskega društva Mengeš. V register društev smo bili vpisani 28. 12. 1995 pod zaporedno številko 287.

REPUBLIKA SLOVENIJA
UPRAVNA ENOTA DOMŽALE
ODDELEK ZA UPRAVNE NOTRANJE ZADEVE

Številka: 026-30/95-21/5
Datum : 28/12-1995

Upravna enota Domžale, Oddelek za upravne notranje zadeve izdaja na podlagi 16. člena Zakona o društvih (Ur.list R Slovenije, št. 60/95) in 6. člena Pravilnika o registru društev (Ur.list SR Slovenije, št.5/75) ter na zahtevo - ČEBELARSKEGA DRUŠTVA MENGEŠ
n a s l e d n j o

O D L O Č B O

V register društev, ki se vodi pri Upravni enoti Domžale, Oddelku za upravne notranje zadeve se pod zaporedno številko 287, vpiše ČEBELARSKO DRUŠTVO MENGEŠ s sedežem v Mengšu in območjem delovanja v občini Mengeš.

O b r a z l o ž i t e v :

Čebelarstvo društvo Mengeš je dne 20/12-1995 dalo zahtevek za registracijo društva. Vlogi so priložili zapisnik ustanovnega občnega zbora, ki je bil dne 16/12-1995, dva izvoda pravil društva in overjen seznam 10 ustanoviteljev društva.

V postopku je bilo ugotovljeno, da so pravila v skladu z določbami zakona o društvih in v smislu 6. člena Pravilnika o registru društev, zato je odločeno kot navaja izrek te odločbe.

POUK O PRAVNEM SREDSTVU: Zoper to odločbo je dovoljena pritožba v roku 15 dni od prejema na Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije v Ljubljani. Pritožba se vloži pisno ali da ustno na zapisnik pri tukajšnji Upravni enoti Domžale, Oddelku za upravne notranje zadeve in mora biti kolkovana s 220,00 SIT upravne takse po tar. št. 2 ZUT.

Taksa po tar. št. 1 in 3 ZUT v znesku 275,00 SIT je plačana in na vlogi predpisano uničena.

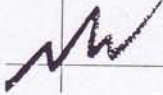

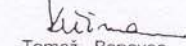
Postopek vodil:
Drago Lukežič

- Dostaviti:
1. naslov
 2. Zavod za statistiko
 3. Agencija za plačilni promet
 4. arhiv, tu

Bojan Arh, dipl. iur.
NAČELNIK

Statistični urad Republike Slovenije nas je vpisal v svojo evidenco 09. 01. 1996 pod številko 053-02-2/96.

 REPUBLIKA SLOVENIJA VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE		STATISTIČNI URAD REPUBLIKE SLOVENIJE		
	Številka	053-02-2/96	Datum	09.01.96
Na podlagi 11. člena Zakona o poslovnem registru Slovenije (Ur. l. RS, št. 13/95), 3. in 8. člena Uredbe o uvedbi in uporabi standardne klasifikacije dejavnosti (Ur. l. RS, št. 34/94, 3/95, 33/95) in 19. člena Uredbe o vodenju in vzdrževanju poslovnega registra Slovenije (Ur. l. RS, št. 70/95) izdaja				
OBVESTILO O IDENTIFIKACIJI IN RAZVRSTITVI PO DEJAVNOSTI - ZA POSLOVNI SUBJEKT -				
FIRMA - IME: ČEBELARSKO DRUŠTVO MENGEŠ				
SEDEŽ IN NASLOV: Mengeš, Liparjeva cesta 25				
IDENTIFIKACIJA:		<u>5927773</u>	matična številka	
STANDARDNA KLASIFIKACIJA DEJAVNOSTI				
- šifra podrazreda:		<u>91.120</u>		
- ime:	Dejavnost strokovnih združenj			
ENOTNA KLASIFIKACIJA DEJAVNOSTI: (podatek za statistične in analitske namene)				
- šifra podskupine dejavnosti:		<u>140429</u>		
PRAVNOORGANIZACIJSKA OBLIKA (na podlagi podatkov registrskega organa oziroma predpisa ali akta o ustanovitvi)				
- šifra:		<u>82</u>		
Namen izdaje obvestila:				
<div style="border: 1px solid black; height: 30px;"></div>				
Obrazložitev: Razvrstitev smo opravili na podlagi podatkov, ki so nam bili na razpolago. Če se z razvrstitvijo ne strinjate, prosimo, da nas o tem obvestite, da bomo proučili vaš predlog in opravili ponovni postopek razvrstitve. S tem se lahko izognemo nepotrebnim sodnim postopkom, če bomo ugotovili, da je vaš predlog utemeljen. V primeru spremembe razvrstitve vam bomo izdali novo obvestilo o identifikaciji in razvrstitvi po dejavnosti.				
Pravni pouk: Zoper razvrstitev po Standardni klasifikaciji dejavnosti ni dovoljena pritožba, možen pa je upravni spor.				
			 Tomaž Banovec za DIREKTOR	
61000 - LJUBLJANA Vožarski pot 12, tel.: 061-125-53 22, fax: 061-21-69-32, poštni predal: 70, matična štev.: 5022932, žiro račun: 50100 637-55151, avtomatski telefonski odzivnik 061-126 23 48, 061 126-23 55				

DELO DRUŠTVA

IO društva je od njegove ustanovitve delal po izvršitvah sklepov občnih zborov in sprejetih programih dela.

Pomembnejša dela društva so:

- izobraževanje čebelarjev s strokovnimi predavanji in strokovnimi ekskurzijami,
- izobraževanje mladine v Osnovni šoli Mengeš in ustanovitev čebelarskega krožka,
- nabava zdravil za zdravstvo, zaščito in organizirano zdravljenje čebeljih družin,
- uvajanje nove tehnologije čebelarjenja,
- nabava sladkorja za spomladansko in jesensko krmljenje čebeljih družin,
- sodelovanje s Čebelarsko zvezo RS in sosednjimi čebelarskimi društvi,
- sodelovanje z Občino Mengeš glede sofinanciranja realizacije delovnega plana, pri občinski prireditvah in čistilni delovni akciji,
- sodelovanje z vodstvom Osnovne šole Mengeš za uporabo prostorov in opreme pri izvajanju čebelarskega krožka in izobraževanje učencev 2. razreda,
- sodelovanje s kmetijskimi posestvi glede uporabe in časa škropljenja kmetijskih kultur,
- sodelovanje z Veterinarskim zavodom Domžale, republiškim veterinarskim inšpektorjem ter z Veterinarskim zavodom Slovenije – kot člani v komisiji za zdravstvo in zaščito čebeljih družin (komisija skrbi za enotno nabavo in uporabo zdravil in za organizirano zdravljenje čebeljih družin),
- sodelovanje z ostalimi mengeškimi društvi pri organizaciji raznih dejavnosti v okviru praznovanja občinskega praznika in strokovnih predavanj.

UVAJANJE NOVE TEHNOLOGIJE V ČEBELARSTVU

Nekateri čebelarji so prišli do spoznanja, da je naš AŽ z 10 satniki premajhen v obilnih pašah npr. na akaciji. Zato so uvedli novo tehnologijo čebelarjenja z zakladami. S tem so povečali prostornino za 9 satnikov. Povečalo se je število čebel v panju in s tem tudi večji dnevni donos medu.

Zaklada za AŽ–10 satnik (Franc Peterka, Prelog)

V zadnjih letih so nekateri čebelarji nabavili »strojni ometalec čebel« na akumulatorski pogon. S hitrejšim načinom ometanja čebel se je izboljšal izkoristek časa in zmanjšal fizični napor.

Strojni ometalec čebel (Franc Peterka, Prelog)

Prevozniki čebeljih družin so uvedli svojo kontrolo o moči medenja na raznih čebeljih pasiščih po Sloveniji s svojim tako imenovanim »opazovalnim panjem«. Ta panj je postavljen na pasišče pri določenih gospodarjih, ki dnevno vodijo evidenco o donosu medu. Čebelar – gospodar se obveščata po telefonu.

Opazovalni panj (Franc Peterka, Prelog)

Čebelarji, ki vozijo svoje čebele na gozdne pašne, so ugotovili, da pri teh pašah oslabijo čebelje družine. Zato jim morajo pomagati z dodajanjem čebel z zalego, ki jo odvzamejo iz rezervnih družin 5 ali 7 satarjev. Za ta prenos uporabljajo zabojnik »kaseto« za prenos čebel z zalego.

Zabojnik »kaseto« za prenos čebel z zalego (Franc Peterka, Prelog)

Vodstvo društva je zadovoljno, da naši člani sledijo napredku čebelarjenja in tehnologiji čebelarske opreme, ki jo znajo takoj izkoristiti in uvajati pri svojem delu.

V zadnjih letih smo imeli zelo majhen osip čebeljih družin zaradi čebeljih bolezni. Po vsej verjetnosti zato, ker čebelarji upoštevajo navodila o zdravljenju in uporabi zdravil, kot jih določa naša komisija za zdravstvo in zaščito čebeljih družin v UE Domžale. Društvo je nabavilo aparat za zdravljenje varoze z zamegljevanjem. Zdravi se organizirano pri vseh čebelarjih enotno. V zadnjih dveh letih upoštevamo navodila predstavnikov Veterinarskega zavoda Slovenije za zimsko zdravljenje v novembru in decembru. Ugotovljeno je bilo, da je to zdravljenje zelo učinkovito.

RAZVITJE DRUŠTVENEGA PRAPORA

Čebelarstvo Mengeš je 21. 09. 1996 razvilo svoj društveni prapor v sklopu prireditev Mihaelovega sejma v Mengšu. Praznovali smo tudi 90-letnico organiziranosti čebelarjev na našem področju. Ob praznovanju in razvitju prapora so naš program popestrili menceška godba, folklorna skupina »Svobode« Mengeš in mladi čebelar Uroš Boštjančič z recitacijo pesmi o življenju čebel.

Na svoj prapor smo menceški čebelarji resnično ponosni, saj ga krasijo spominski trakovi in zlati lipovi listi, na katerih so vtisnjena imena darovalcev. Ob tej slovesnosti sta nam razvila naš prapor botra in boter Marija Vrhovnik in Janez Per. Prapor nam je blagoslovil naš član, gospod župnik Ciril Lazar z Zg. Jezerskega.

Razvitje prapora Čebelarskega društva Mengeš

Blagoslov prapora Čebelarskega društva Mengeš

Mladi čebelar Uroš Boštjančič recitira pesem o življenju čebel

Za spominske trakove so prispevali:

1. Občina Mengeš
2. Župan občine Mengeš Janez Per - boter
3. M.B.B., d. o. o., Mengeš, Marija Vrhovnik – botra
4. Hyundai avtotrade, Ljubljana
5. Trast international, Ljubljana

Spominske trakove so pripeli na prapor darovalci sredstev za nabavo trakov.

Pripenjanje spominskega traku predstavnika Občine Mengeš

Za zlate lipove liste so prispevali:

1. Semesadika Mengeš
2. ČD Lukovica
3. Društvo upokojencev Mengeš
4. Turistično društvo Mengeš
5. Božidar Rojnik, Megatronik Mengeš
6. Grimi trgovina Mengeš
7. Vinko Vahtar ml., Mengeš
8. Franc Gregorc, Mengeš
9. Majda Kosec, Mengeš
10. Frido Bele, Mengeš
11. Anica Rženičnik, Mengeš
12. Foto Repanšek, Mengeš
13. Gostilna »Pri stričku«, Ljubljana
14. Avtoprevoznništvo Vrenjak – Bunček
15. Rodex, d. o. o., Rova
16. TID Domžale, A. Kabaj
17. Bistro Minita, Domžele
18. Galoplast Šraj, Radomlje
19. Gostilna Šporn, Radomlje
20. Kmetijska zadruga Domžale
21. Bistro Mojca, obrtna cona Trzin
22. Majčev dvor, Jarše
23. Žaga Jarše, Vinko Jagodic
24. Obrtna zbornica Domžale
25. Grafit & J, Tiskarna Šmuc, Domžale
26. Adam Ravbar, Rodica
27. Marjan Kumer, Mengeš

28. Alojz Veselič, Mengeš
29. MI AMIGO, d. o. o., Mengeš
30. Peter Kosec, Mengeš
31. Peter Ručigaj, Loka
32. Sadni vrt, Mengeš
33. AGROEMONA, Drnovo
34. Stoli, Mengeš
35. Tone Ručigaj, Dobeno
36. Ha – Ni, Mengeš
37. Peter Verbič st., Jarše
38. Čebelarstvo Polhov Gradec
39. Obrtnik, Mengeš
40. SIMPS – S Trzin
41. SIMPS – S Trzin
42. Gostilna »Pr Jakov Met«, Trzin
43. Avto center Matevž Štefe
44. KLP, Mengeš
45. Stane Umnik
46. Alojz Recek
47. Franc Kralj
48. Janez Novak
49. Matjaž Loboda
50. Zvone Božič
51. Franc Zabret, Mengeš

Za zlate lipove liste so prispevali tudi naslednji naši člani:

1. Ljudmila Bitec, Trzin
2. Marija Blejec, Mengeš
3. Marjan Blejec, Mengeš
4. Matej Blejec, Mengeš
5. Jože Boštjančič, Mengeš
6. Avgust Bučar, Ljubljana
7. Igor Čugelj, Mengeš
8. Jože Dolinšek, Trzin
9. Miha Kosec, Domžale
10. Stane Kosirnik, Domžale
11. Franc Kovačič, Vir
12. Franc Križman, Trzin
13. Ciril Lazar, Zg. Jezersko
14. Ivan Loboda, Loka
15. Franc Lužar, Mengeš
16. Stane Mesar, Trzin
17. Franc Pavrič, Mengeš
18. Minka Pavrič, Mengeš
19. Franc Pestotnik, Podgorje
20. Anton Praprotnik, Trzin
21. Emilija Saje, Repnje
22. Peter Sitar, Mengeš
23. Edo Skok, Šmarca
24. Albina Stele, Mengeš
25. Franc Tič, Domžale

26. Brane Tomažič, Vir
27. Vinko Vahtar st., Mengeš
28. Vinko Žinič, Kamnik
29. Anton Žmavc, Črnuče

Darovalci prispevkov za prapor so:

1. Frizerski salon »Jana«, Slomškova
2. Tone Premk, Dobeno
3. Kmetijski poskusni center Jable
4. Gostišče »Orhideja«, Trzin
5. Canon Medic, Mengeš
6. Zdenka Bučar, Ljubljana
7. Marija Dolinšek, Trzin
8. Ivan Jeretina, Radomlje
9. Stane Kralj, Trzin
10. Miha Kubelj, Topole

Prejeli smo denar za 5 spominskih trakov in 82 zlatih lipovih listov. Vsi, ki so prispevali za naš prapor, so z njim še tesneje povezani, ker so na njem napisana njihova imena. Naš prapor nas spremlja na vseh naših čebelarskih prireditvah doma in drugod kakor tudi na naši zadnji poti k večnemu počitku. Za prvega praproščaka je bil izvoljen Vinko Žinič .

Zaprisega praproščaka Vinka Žiniča

Zaprisega praproščaka:

Zahvaljujem se in v veliko čast mi je, da ste me izbrali za prvega praproščaka Čebelarskega društva Mengeš. Obljubim, da bom prapor nosil, spoštoval in hranil tako, da bodo nanj ponosni tudi naši rodovi.

Po izstopu Žiniča iz našega čebelarskega društva smo izvolili nova praproščaka, to sta Franc Pavrič in Grega Lužar.

Praproščak in njegov namestnik
z društvenim praporom

Ob tem praznovanju so se zaslužnim članom čebelarjem podelila priznanja Antona Janše, in sicer III. In II. stopnje.

Bronasto odličje z redom III. stopnje so prejeli za dolgoletno delo v čebelarstvu in v čebelarski organizaciji naslednji naši člani:

- Marija Blejec, Mengeš
- Avgust Bučar, Ljubljana
- Ivan Jeretina, Rradomlje
- Miha Kosec, Domžale
- Stane Kosirnik, Domžale
- Franc Križman, Trzin
- župnik Ciril Lazar, Zg. Jezersko
- Ivan Loboda, Loka
- Stane Mesar, Trzin
- Anton Praprotnik, Trzin
- Peter Sitar, Mengeš
- Albina Stele, Mengeš
- Anton Žmavc, Črnuče

Albina Stele prejema odličje III. stopnje AJ

Stane Mesar ob prejemu odličja III. stopnje AJ

Srebrno odličje z redom II. stopnje so prejeli za dolgoletno delo v čebelarstvu in čebelarški organizaciji naslednji naši člani:

- Ivan Abe, Trzin
- Jože Dolinšek, Trzin
- Franc Lužar, Mengeš

Franc Lužar ob sprejemu odličja II. stopnje AJ

Nekateri naši člani pa so že pred leti prejeli odlikovanja Antona Janše in razna druga priznanja za delo v čebelarstvu in čebelarski organizaciji.

Naš napreden čebelar Anton Ručigaj z Dobena je na prvi jubilejni razstavi od 03. do 10. septembra 1922 leta prejel denarno darilo v znesku 300 kron in »častno društveno diplomo«.

»Častna društvena diploma« Antona Ručigaja z Dobena 1922. leta

Red Antona Janše I. stopnje:

- Matej Blejec, Mengeš, leta 1976

Red Antona Janše II. stopnje:

- Matej Blejec, Mengeš, leta 1984
- Anton Cirer, Rafolče, leta 1996

Red Antona Janše III. stopnje:

- Stane Ručigaj, Dobeno, leta 1973
- Leopold Ručigaj, Dobeno, leta 1973
- Franc Stele, Mengeš, leta 1973
- Anton Traven, Topole, leta 1973
- Jože Dolinšek, Trzin, leta 1976
- Albin Zajc, Sp. Praproče, leta 1976
- Vinko Vahtar, Mengeš, leta 1984
- Ivan Abe, Trzin, leta 1989
- Anton Cirer, Rafolče, leta 1989
- Franc Peterka, Prelog, leta 1997

Društveno priznanje so prejeli:

- Franc Peterka, Prelog, leta 1976
- Anton Cirer, Rafolče
- Stane Kosirnik, Domžale

Častno diplomu Antona Žnidaršiča za inovacije sta prejela naša člana:

- Franc Peterka, Prelog, leta 2000
- Matej Blejec, Mengeš, leta 2000

Ob praznovanju 90-letnice organiziranega čebelarjenja na Slovenskem je Čebelarstva Zveza Slovenije podelila leta 1988 plaketo Mateju Blejcu iz Mengša.

Ob praznovanju praznika občine Mengeš leta 1998 je prejel naš član Matej Blejec iz Mengša »zlato občinsko priznanje« za delo v družbeni in društveni dejavnosti, predvsem pa na področju čebelarstva.

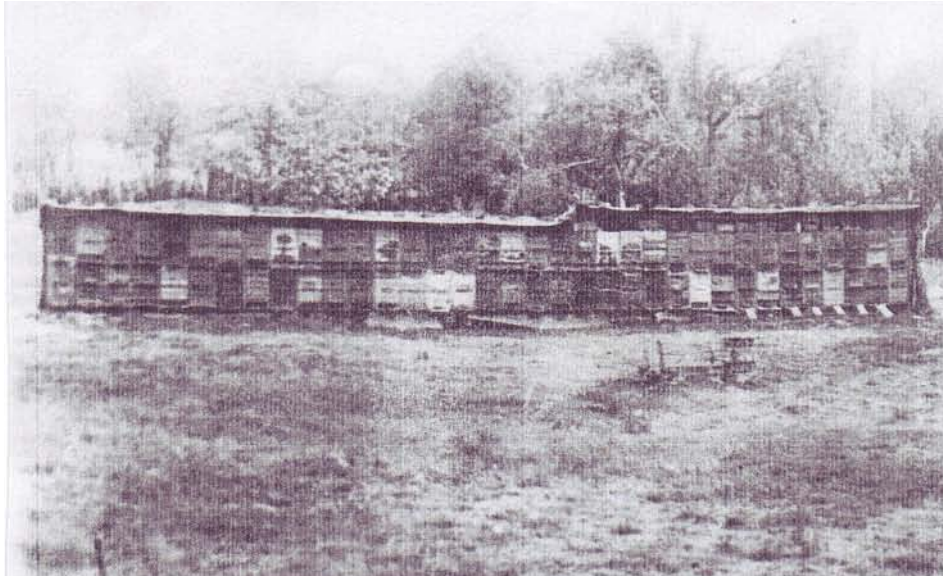
Župan Janez Per izroča zlato občinsko priznanje Mateju Blejcu

PREVOZ ČEBEL NA ČEBELJE PAŠE

Mengeški čebelarji so že v času, ko je živel Peter Pavel Glavar v Komendi, pričeli prevažati svoje čebele na čebelje paše po Sloveniji.

Peter Pavel Glavar je čebelarje iz Komende in njegove okolice spodbujal k vzreji močnih plemenjakov, s katerimi so imeli večje pridelke medu. Poučeval jih je, da je potrebno čebeljo pašo čim boljše izkoristiti, zato so višje na Gorenjsko vozili čebele na ajdovo pašo in tudi na gozdno drugod po Sloveniji. Kasneje so nekateri čebelarji vozili svoje čebele na čebeljo pašo izven Slovenije. Panje so zlagali na pasiščih v skladovnice.

Prvi znani prevozniki so Ručigajevi z Dobena, kasneje pa Jože Koželj in Franc Peterka iz Mengša.

Ručigajeve čebelje družine na jelovi paši
v Tomišlju pod Krimom leta 1899

Danes imajo napredni čebelarji že svoje prevozne čebelnjake. Zelo redki pa prevažajo svoje čebele na star način.

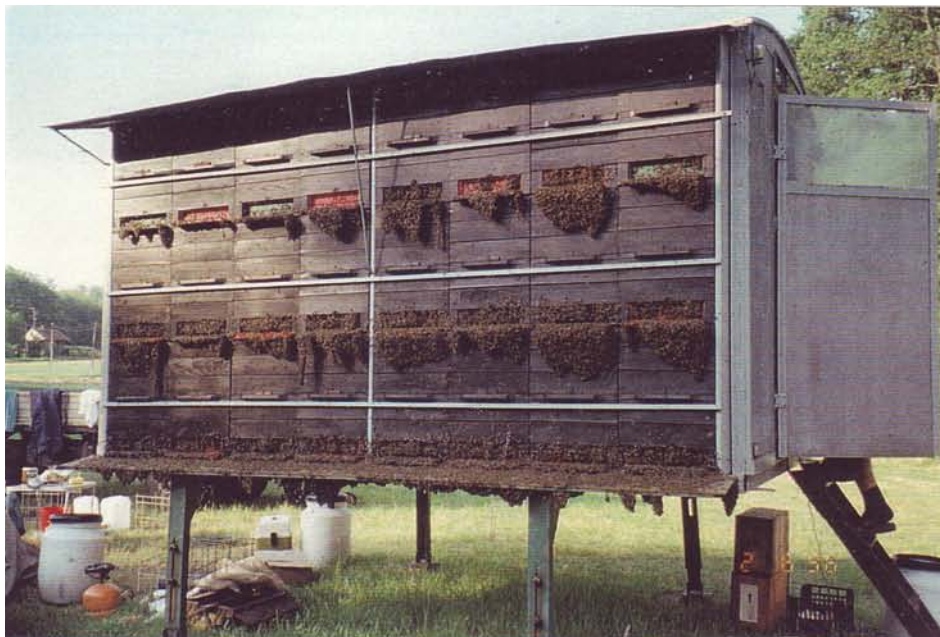
Med prvimi, ki je imel prevozni čebelnjak, sta bila Jože in Marija Dolinšek iz Trzina. Kasneje so se za prevozni čebelnjak odločili še nekateri čebelarji, to so:

- Avgust Bučar, Ljubljana,
- Janez Praprotnik, Trzin,
- Franc Kovačič, Vir,
- Franc Križman, Trzin,
- Stane Kosirnik, Domžale,
- Matej in Marija Blejec, Mengeš,
- Franc in Minka Pavrič, Mengeš,
- Grega Lužar, Dob,
- Anton in Joži Cirer, Rafolče,
- Franc in Frančiška Peterka, Prevoje.

S hitrejšimi premiki s prevoznim čebelnjakom na drugo pašo dobimo boljši izkoristek paše, s tem pa pridobimo večji pridelek sortnega medu.

Prevozni čebelnjak

Zabojnik za prevoz čebeljih družin

OCENJEVANJE SORTNEGA MEDU

Čebelarstvo društvo Ljubljana Polje že vrsto let organizira ocenjevanje sortnega medu, katerega so se udeleževali tudi nekateri naši člani društva in dobivali lepe ocene.

V letu 1997 se je pričelo državno ocenjevanje sortnega medu v Gornji Radgoni. Ocenjevanje so izvedli naši, slovenski strokovnjaki po državnem pravilniku za ocenjevanje medu. Med se je ocenjeval na pomurskem sejmu »Sejem sadja in ocenjevanje medu«. Tega ocenjevanja so se udeležili tudi nekateri naši člani, ki so prejeli lepe ocene za sortni med:

Leta 1997:

- Anton in Joži Cirer iz Rafolč sta prejela 1 zlato in 2 srebrni medalji,
- Matej in Marija Blejec iz Mengša sta prejela 3 srebrne medalje in
- Albin Zajc iz Sp. Praproč je prejel 1 srebrno medaljo.

Leto 1998:

- Anton in Joži Cirer iz Rafolč sta prejela 2 zlata in 1 bronasto medaljo in
- Matej in Marija Blejec iz Mengša sta prejela 1 zlato, 1 srebrno in 1 bronasto medaljo.

Leto 1999:

- Anton in Joži Cirer iz Rafolč sta prejela 1 zlato, 1 srebrno, 3 bronaste medalje in eno priznanje,
- Matej in Marija Blejec iz Mengša sta prejela 1 zlato, 1 srebrno, 2 bronasti medalji in eno priznanje,
- Franc in Frančiška Peterka iz Preloga sta prejela 1 zlato in 2 srebrni medalji in
- Albin Zajc iz Sp. Praproč je prejel 1 priznanje.

Iz tega je razvidno, da nekateri naši člani čebelarji lahko ponudijo kupcu kvaliteten slovenski med. S tako kvaliteto medu ni bojzani, da ne bi dosegli zaščitne znamke »Kvalitetni slovenski med«.

Predvsem prevozna čebelarstva ob dobrih letinah pa tudi ostali dobijo nekaj več medu in ga ni možno porabiti za lastne potrebe. Zato so nam novi veterinarsko sanitarni pogoji za proizvodnjo živil živalskega izvora ter oddajo v promet za javno potrošnjo postali nujnost. Poleg posodabljanja čebelarstva in opreme smo v zadnjih letih pričeli z urejanjem prostorov, kjer točimo in polnimo med v embalažo. Kljub zaostrenim predpisom zagotavljanja higienskih razmer nam je uspelo med registrirane obrate pritegniti štiri čebelarstva. V korist zaščite potrošnikov čebeljih pridelkov nudimo kontrolirano pridelavo čebeljih pridelkov in njihovo zdravstveno ustreznost.

SODELOVANJE Z OSNOVNO ŠOLO MENGEŠ

Vodstvo Čebelarkega društva Mengeš je pričelo že v začetku leta 1996 sodelovati z vodstvom Osnovne šole Mengeš.

Dogovarjali smo se glede izobraževanja učencev drugega in tretjega razreda o čebelarstvu, čebeljih pridelkih ter pomenu čebel v naravi in kmetijski panogi. To sodelovanje je sedaj postalo že kar tradicionalno, saj se že nekaj let srečujemo z učenci pri čebelarju Mateju Blejec iz Mengša. V maju leta 2000 so se učenci drugih razredov udeležili predavanja na temo »Čebelji panj naravna lekarna« pri društvenem čebelnjaku.

Učenci drugega razreda pri društvenem čebelnjaku

Teme predavanj za učence osnovne šole se je vsako leto določilo pri sprejemu društvenega plana dela, in sicer:

- leta 1997 »Čebela in čebelji pridelki«,
- leta 1998 »Obisk pri čebelarju«,
- leta 1999 »Varujmo čebelo in naravo« in
- leta 2000 »Čebelji panj in naravna lekarna«.

Posamezni učenci so nato na temo predavanj pisali spise, risali in izdelali različne čebelarске eksponate.

Razstava v Osnovni šoli Mengeš
(spisi in risbe)

Predavanja niso bila samo pri čebelarju, ampak so sodelovale tudi učiteljice posameznih razredov pri svojem rednem pouku.

Razstava v Osnovni šoli Mengeš
(poslikane panjske končnice)

Razstava v Osnovni šoli Mengeš
(čebelarški eksponati)

Učenci Osnovne šole Mengeš
(leto 2000)

V avli Osnovne šole Mengeš vsako leto v mesecu maju ob praznovanju občinskega praznika priredimo mini čebelarstvo razstavo. Na teh razstavah so na panojih razstavljeni spisi, risbe in ostali čebelarstvo eksponati učencev. Razstava je odprta za ogled 7 dni. V prvem letu smo posamezne učence nagradili s prvim, drugim in tretjim mestom po ocenah njihovih izdelkov, kasneje pa smo nagradili kar celoten razred za njihov trud s 6 kg medu.

Posamezno nagrajevanje učencev

USTANOVITEV ČEBELARSTVA KROŽKA

Z vodstvom Osnovne šole Mengeš smo se leta 1997 dogovorili, da bi po dolgem času spet ustanovili čebelarstvo krožek. Potekal naj bi v šolskih prostorih in z uporabo njihove opreme.

Dogovor je bil hitro realiziran in že isto leto je čebelarstvo krožek zaživel. Teoretični pouk se vrši v prostorih osnovne šole, praktični del pouka pa pri čebelarju mentorju Jožetu Boštjančiču vse do odprtja društvenega čebelnjaka v Mengšu. Čebelarstvo krožek obiskujejo učenci od 3. razreda dalje. Učenci našega krožka so se 17. 04. 1999 udeležili tekmovanja mladih čebelarjev v Gornji Radgoni.

Prvi učenci in učenke, ki so obiskovali čebelarški krožek, so bili:

- Astrid Agapito, 3. c,
- Luka Derganc, 3. d,
- Lika Janežič, 3. c,
- Marinka Kodeh, 3. c,
- Nataša Mehle, 3. a,
- Aljaž Oman, 3. a,
- Polona Štepec, 3. d,
- Zana Verbančič, 4. a,
- Tadej Vrzel, 3. d.

Sedanji obiskovalci čebelarškega krožka so:

- David Blejc, 4. c,
- Rok Blejec, 4. d,
- Luka Dreganc, 5. d,
- Sara Jerebic, 5. c,
- Miha Kastelic, 6. b,
- Marinka Koder, 5. c,
- Martin Kosec, 6. b,
- Aljaž Oman, 5. a,
- Ksaver Potrpin, 4. d,
- Aljoša Rajnovac, 4. d,
- Tjaša Repnik, 4. c,
- Polona Štepec, 5. d,
- Zana Verbančič, 6. a,
- Dejan Tomažič, 7. d,
- Mojca Štravs, 6. d,
- Miha Štravc, 5.

Tekmovanje mladih čebelarje v Gornji Radgoni (leta 1999)

Vodstvo društva je nabavilo strokovno čebelarstvo literaturo in ostale pripomočke za poučevanje v krožku. Vsak učenec krožka je dobil knjigo »Mladi čebelar« avtorja Janeza Gregorija in učbenik z delavnimi nalogami »Čebela se predstavi« avtorice Marije Mlakar. Priskrbeli smo jim tudi diapozitive o tehnologiji čebelarjenja, biologijo čebele, razne prospekte in video kasete.

DRUŠTVENI ČEBELNJAK

Vodstvo čebelarskega društva je pričelo razmišljati o društvenem čebelnjaku. V njem bi potekal čebelarski krožek v čebelarski sezoni. Tam bi učenci imeli svoje čebele in opremo za čebelarjenje. Ta želja se nam je izpolnila leta 1998.

Pri župnišču v Mengšu je sameval čebelnjak že več kot 100 let. Predstavniki Čebelarskega društva Mengeš smo odšli na razgovor k župniku Mateju Zevniku glede najema čebelnjaka. Gospod župnik nam je ugodil, vendar nam je zanj določil drugo lokacijo na ograjenem zemljišču v bližini župnišča. Na tej lokaciji so še pred nekaj leti bivale sestre karmeličanke.

Na seji IO in na občnem zboru društva smo razpravljali, kako bi prestavili čebelnjak tako, da bi v celoti ohranili njegovo stanje in videz. Na pomoč nam je priskočilo gradbeno podjetje SCT, ki ima svoje obrate tudi v Mengšu. V tem gradbenem podjetju je zaposlen tudi naš član Božidar Limpelj. Z njegovo pomočjo smo uspeli prestaviti čebelnjak in izvesti nekatera notranja dela v njem.

Prvotna lokacija čebelnjaka

Čebelnjak smo prestavili na novo lokacijo spomladi leta 1998. Še prej pa je bilo potrebno pripraviti temelj za čebelnjak, urediti okolico in očistiti celotno zemljišče. Vsa ta dela smo opravili čebelarji sami s prostovoljnim delom, kar je pomenilo kar nekaj delavnih akcij. Čiščenje in ureditev celotnega ograjenega cerkvenega zemljišča pa je bila le naša skromna oddolžitev za podaritev čebelnjaka in prostora zanj. Na pripravljeno in urejeno zemljišče smo s pomočjo avtomobilskega dvigala prestavili stari čebelnjak.

Prestavitev starega čebelnjaka na novo lokacijo

Potek prestavitve starega čebelnjaka

Nova lokacija starega čebelnjaka

Sledilo je urejanje čebelnjaka, njegove notranjosti in zunanosti. Notranjost so nam opažili delavci SCT, pleskanje je v celoti opravil podjetnik iz Mengša Sitar & Podboršek, s. p., panjske končnice pa je poslikala amaterska slikarka Teodora Blejec.

Barvo za pleskanje je nabavilo društvo, pleskanje je bilo opravljeno zastonj, za vsako sliko panjske končnice pa smo plačali 5000,00 sit.

Čiščenje zemljišča za postavitev društvenega čebelnjaka

Delovna akcija na cerkveni parceli

Društvo je nabavilo 6 panjev AŽ, deset satnikov in vso nujno čebelarstvo opremo, kot so kozica, omelo, kadilnik, posoda za med, posoda za odkrivanje satov, zaščitne kape, sipalnik, točilo, žica za žičenje in satnice.

Poslikani društveni panji

Čebelje družine smo naselili v 5 panjev, ki so jih darovali naslednji naši člani:

- Stane Kosirnik, Domžale,
- Anton Cirer, Rafolče,
- Matej Blejec, Mengeš,
- Marija Blejec, Mengeš,
- Grega Lužar, Dob.

ODPRTJE DRUŠTVENEGA ČEBELNJKA

Odprtje društvenega čebelnjaka je bila 04. 06. 1999 ob 19. uri v sklopu občinskega praznovanja. Na otvoritvi čebelnjaka so bili prisotni člani društva, krajan Mengša, predstavniki sosednjih čebelarskih društev, predstavnik občine Mengeš Tomaž Štebe in Rika Biter, predstavnik MI – AMIGO, g. župnik Matej Zevnik in predstavniki menceških društev.

Čebelnjak Čebelarskega društva Mengeš

Čestitka g. župana in Tomaža Štebeta ob odprtju čebelnjaka

Kulturni program učencev čebelarskega krožka

Zahvaljujemo se vsem, ki so nam pomagali s prostovoljnim delom in finančnimi sredstvi za predstavitev in ureditev čebelnjaka. Posebna zahvala pa:

- gospodu župniku Mateju Zevniku za podarjen stari čebelnjak, dodeljen prostor in opravljen blagoslov prenovljenega čebelnjaka,
- takratnemu županu Občine Mengeš Janezu Peru in sedanjemu županu Tomažu Štebetu za finančno pomoč,
- Božidarju Limplju za pomoč pri predstavitvi čebelnjaka,

- slikopleskarstvu Sitar & Podboršek, s. p., Mengeš, za brezplačno pleskanje čebelnjaka,
- Teodori Blejec iz Mengša za poslikavo panjev,
- podjetju MI AMIGO za izposajo ozvočenja pri otvoritvi in
- mentorju krožka Jožetu Boštjančiču in njegovim učencem za lepo pripravljen kulturni program.

Blagoslov čebelnjaka

PRAKTIČNI POUK ČEBELARSKEGA KROŽKA

Društveni čebelnjak nam služi za praktični pouk učencev, članov čebelarskega krožka, katerega mentorja sta Jože Boštjančič in njegov namestnik Franc Pavrič.

Odpiranje satja

Točenje medu

SODELOVANJE Z OBČINO MENGEŠ

Vodstvo Čebelarskega društva Mengeš že od ustanovitve tesno sodeluje z Občino Mengeš. Vsako leto pošilja svoje ovrednotene programe dela, da nas vključijo v svoj občinski proračun za finančno pomoč pri realizaciji našega programa. Društvo sodeluje tudi pri izvajanju občinskih praznikov z razstavami v Osnovi šoli Mengeš in na drugih lokacijah ter pri ostalih občinskih in društvenih prireditvah. Naši člani društva vsako leto sodelujejo še pri čistilni akciji Mengša, ki jo organizirata občina in Turistično društvo Mengeš.

Obisk kmetov iz Lenarta

V začetku junija leta 1997 v času obiska kmetov iz Lenarta v Slovenskih goricah so Čebelarstvo društvo in Aktiv kmečkih žena Mengeš pripravili čebelarstvo razstavo in razstavo kmečkih dobrot, kot so kruh, potica, razno pecivo in mesni izdelki. Razstava je bila v prostorih Kulturnega doma v Mengšu.

Razstava dobrot naših kmečkih žena

Razstava Čebelarstva društva Mengeš ob obisku kmetov iz Lenarta

Čebelarstvo Mengeš je s sodelovanjem Muzeja Mengeš in Kulturnim društvom Franca Jelovška v sklopu občinskega praznika v letu 1998 priredilo čebelarstvo razstavo v Galeriji Mežnariji Mengeš pod naslovom: »Čebelarstvo skozi čas«.

K R A N J S K A S I V K A APIS MELLIFICA CARNICA

ČEBELARSTVO SKOZI ČAS

Matica s čebelo kranjsko sivko

Razstava je bila odprta od 30. 05. 1998 do 14. 06. 1998. Ob otvoritvi razstave so bili vključeni v kulturni program tudi učenci našega krožka. Predstavili so igrico z naslovom »Kranjska sivka«. Pohvalimo se lahko tudi s tem, da so naši učenci s to igrico nastopili v Ljubljani na novoletnem akademskem plesu, ki ga je organiziralo Akademsko čebelarsko društvo Slovenije v decembru leta 1999.

Uprizoritev igrice »Kranjska sivka« pred Galerijo Mežnarijo

Razstava je bila zelo obiskana s strani Mengšanov in širše okolice. Dobili smo veliko pohval, eno izmed njih tudi od predstavnika Čebelarskega muzeja Radovljica. Razstavljeno je bilo naslednje:

- strokovna čebelarska literatura od Petra Pavla Glavarja pa do danes;
- čebelarska oprema naših prednikov do te, ki se uporablja v sodobnem čebelarstvu;
- stare poslikane panjske končnice, med katerimi je bila tudi najbolj zanimiva panjska končnica »Oče naš«.

Prikaz nove in stare čebelarke literature

Razstava čebelarke opreme

Panjske končnice, med njimi najimenoitnejša
»Oče naš« (zgoraj v sredini)

Da smo lahko organizirali to razstavo, se zahvaljujemo Muzeju Mengeš in Kulturnemu društvu Franca Jerovška. Zahvaliti pa se moramo tudi za sodelovanje in izposojajo eksponatov, in sicer župnišču Komenda, Čebelarskemu muzeju v Radovljici, Etnografskemu muzeju v Ljubljani, Kulturnemu centru Kamnik, Čebelarskemu društvu Dolsko, Arhivu RS, Andi Peterlin, Mariji Jagodic Makarovič, Ivanu Hribarju, družini Vidali in Štefki Grčar.

Za sponzorstvo pa se zahvaljujemo Občini Mengeš, MBB, d. o. o., Mengeš, Mariji Vrhovnik, Čebelarstvu Polhov Gradec, Malči Božnar in Logar Trade, d. o. o., iz Šenčurja.

Čebelarsko društvo Mengeš s sodelovanjem Turističnega društva Mengeš sta Občino Mengeš predstavila, in sicer:

- leta 1997 v Kamniku,
- leta 1998 v Domžalah in
- leta 1999 v Arboretumu Volčji Potok.

Predstavitev Občine Mengeš v Arboretumu Volčji Potok

SODELOVANJE S ČEBELARSKO ZVEZO SLOVENIJE

Ob ustanovitvi Čebelarkega društva Mengeš je bil sprejet sklep, da se društvo včlani v Čebelarsko Zvezo Slovenije. Z njo sodelujemo pri:

- pridobivanju novih članov,
- letnih čebelarskih srečanjih,
- razstavah,
- inovacijah,
- predavanjih in
- nekaterih komisijah zveze.

Zveza nam pomaga s strokovnimi nasveti ter pri ostali čebelarski problematiki.

Omeniti moramo, da je ČZS na letošnji skupščini in na prvi seji UO sprejela sklep, da se prične po 27 letih z nadaljevanjem del na Čebelarskem centru Slovenije v Lukovici in konča sredi leta 2002. Izvoljen je bil gradbeni odbor, ki je že organiziral prvo prostovoljno delavno akcijo čiščenja objekta in okolice, ki so se je udeležili tudi nekateri naši člani.

Prva prostovoljna delavna akcija leta 2000

SODELOVANJE S SOSEDNJIMI ČEBELARSKIMI DRUŠTVI

Vodstvo Čebelarkega društva Mengeš sodeluje tudi s sosodnjimi čebelarskimi društvi, ker se društva medsebojno obveščajo glede vseh dogodkov tekočega leta, in to:

- o strokovnih predavanjih,
- o čebelarskih prireditvah in
- o zdravljenju in zatiranju kužnih bolezni čebeljih družin.

Vodstvi našega društva in Čebelarkega društva Lukovica že od vsega začetka tesno sodelujeta. Vsako drugo leto organizira eno društvo strokovno ekurzijo k večjemu čebelarju v Sloveniji.

Ob praznovanju 80-letnice Čebelarkega društva Lukovica smo prejeli društveno priznanje za plodno sodelovanje in prizadevno delo v čebelarstvu. To priznanje nam je bilo podeljeno 04. 09. 1999.

Od Čebelarkega društva Moravče pa smo prejeli priznanje za uspešno sodelovanje ob otvoritvi njihovega »Čebelarkega doma«. To priznanje nam je bilo podeljeno 24. 06. 2000.

Sodelovanje z drugimi čebelarskimi društvi ni pomembno samo za naše društvo, ampak tudi za izobraževanje čebelarjev in mladine, zdravstvo in zaščito čebel pred kužnimi boleznimi, pridelavo čistih naravnih čebeljih pridelkov ter zdravo in čisto naravo, kajti le tako bomo ohranili zdravo tudi našo čebelo »kranjsko sivko«.

ČEBELARSKO DRUŠTVO
LUKOVICA

podeljuje ob 80. letnici društva

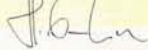
Priznanje

Čebelarsko društvo Mengeš

*Za plodno sodelovanje in prizadevno
delo v čebelarstvu*

Lukovica, 4. septembra 1999

*Tajnik:
Henrik Omahna*

*Predsednik:
Albin Zajc*

Priznanje ČD Lukovica

PODELJUJE

PRIZNANJE

ČEBELARSKEMU DRUŠTVU

MENGEŠ

za uspešno sodelovanje

TAJNIK:

PREDSEDNIK:

Moravče, 24. junij 2000

Priznanje ČD Moravče

**ČLANI IN VODSTVENI ORGANI
ČEBELARSKEGA DRUŠTVA MENGEŠ
V LETU 2000**

Člani leta 2000:

- Ivan Abe	Trzin, Mengeška 37	Trzin
- Matej Blejec	Liparjeva c. 25	Mengeš
- Matej Blejec ml.	Gozd 44	Stahovica
- Marija Blejec	Liparjeva c. 25	Mengeš
- Marjan Blejec	Glavičeva 13	Mengeš
- Rok Blejec	Glavičeva 13	Mengeš
- Jože Boštjančič	Muljava 8A	Mengeš
- Avgust Bučar	Ul. Bratov Učakar 100	Ljubljana
- Zdenka Bučar	Ul. Bratov Učakar 100	Ljubljana
- Anton Cirar	Rafolče 44	Lukovica
- Igor Čugalj	Balantičeva 20	Mengeš
- Tone Doblekar	Dragovšek 11	Šmartno pri Litiji
- Jože Dolinšek	Ljubljanska 31	Trzin
- Marija Dolinšek	Ljubljanska 31	Trzin
- Ivan Dremelj	Dragovšek 13	Šmartno pri Litiji
- Janez Dremelj	Dragovšek 13	Šmartno pri Litiji
- Stanko Držaj	Glinška 14	Ljubljana
- Jože Groznik	Tuji grm 5	Ljubljana Polje
- Ivan Jeretina	Ravnikarjeva 1	Radomlje
- Ambrož Klopčič	Žorgova 30	Ljubljana Črnuče
- Miha Kosec	Cesta Radomeljske čete 39	Radomlje
- Stane Kosirnik	Taborska 11	Domžale
- Franc Kovačič	Vir, Linhartova 14	Domžale
- Stane Kralj	Mengeška 5	Trzin
- Franc Križman	Mengeška 56	Trzin
- Krmelj S. Gabrijela	Sora 20	Medvode
- Krožek O.Š. Mengeš	Muljava 8A	Mengeš
- Ciril Lazar	Zg. Jezersko 101	Zg. Jezersko
- Božidar Limpelj	Pod gozdom 26	Trzin
- Franc Lužar	Veselovo nabrežje 2	Mengeš
- Gregor Lužar	Linhartova 1	Dob
- Stane Mesar	Mengeška 64	Trzin
- Josip Novak	Depala vas 30	Domžale
- Franc Pavrič	Rašiška c. 3	Mengeš
- Minka Pavrič	Rašiška c. 3	Mengeš
- Franc Pestotnik	Podgorje 75A	Kamnik
- Franc Peterka	Prelog, Breznikova 17	Domžale
- Frančiška Peterka	Prelog, Breznikova 17	Domžale
- Anton Podboršek	Loka, Pot na Dobeno 2A	Mengeš
- Damjan Podboršek	Loka, Pot na Dobeno 2A	Mengeš
- Janez Praprotnik	Mengeška 40	Trzin
- Jože Prelovšek	Gorica 1	Moravče
- Franc Rojc	Volavlje 2	Ljubljana Polje
- Agneza Saje	Rogovila 1	Mirna Peč
- Sitar Peter	Jelovškova 20A	Mengeš
- Albina Stele	Kolodvorska 9A	Mengeš

- Jožica Špenko	Pristava 17	Mengeš
- Robert Špenko	Pristava 17	Mengeš
- Franc Tič	Prečna 25	Domžale
- Brane Tomažič	Vir , Šaranovičeva 11	Domžale
- Dejan Tomažič	Vodopivčeva 2	Domžale
- Anton Tomec	Podgore 77A	Kamnik
- Franc Trobevšek	Bistričica 10A	Stahovica
- Vinko Vahtar	Slovenska 6	Mengeš
- Danica Vrtič	Repnej 27	Vodice
- Mitja Weixler	Reboljeva 26	Trzin
- Albin Zajc	Sp. Praproče 9	Lukovica
- Marjan Zavrl	Tuji grm 3	Ljubljana Polje
- Anton Žmavc	Magajnova 20	Ljubljana Črnuče

Vodstveni organi društva

Izvršni odbor društva:

- predsednik Matej Blejec,
- tajnik Jože Boštjančič,
- blagajničarka Minka Pavrič,
- član Stane Kosirnik,
- član Avgust Bučar,
- član Vinko Vahtar,
- član Franc Pavrič,
- član Anton Podboršek.

Nadzorni odbor društva:

- predsednica Zdenka Bučar,
- član Miha Kosec,
- član Brane Tomažič,
- namestniki Marjan Blejec, Franc Tič in Gregor Lužar.

Častno razsodišče:

- Franc Križman,
- Božidar Limpelj,
- Franc Lužar.

Komisija za zdravstvo in zaščito čebel:

- predsednik Matej Blejec,
- član Stane Mesar,
- član Jože Boštjančič.

Komisija za odlikovanja in priznanja:

- predsednik Stane Mesar,
- članica Minka Pavrič,
- član Jože Boštjančič

Člani izvršnega odbora društva in praproščaka

V Čebelarsko društvo Mengeš je včlanjenih 59 čebelark in čebelarjev, ki posedujejo 1687 gospodarskih panjev AŽ in 512 rezervnih družin. Prevozniki čebelnjakov pa ima 10 naših članov.

ČEBELNJAKI NEKATERIH NAŠIH ČLANOV

Jože Boštjančič, Mengeš

Franc in Minka Pavrič, Mengeš

Jože in Marija Dolinšek, Trzin

Matej in Marija Blejec, Mengeš

INTERVJU Z NEKATERIMI NAŠIMI ČLANI

ALBINA STELE

Rojena je bila 6. 2. 1914 v vasici Orehovec pri Kostanjevici na Krki. Čebele so imeli že v družini, saj je oče čebelaril s 30 kranjiči.

O svojem dolgoletnem čebelarjenju je povedala:

» Ko sem bila stara 9 let sem ogrebla prvi roj. Oče ki je odšel od doma, mi je namreč naročil, kaj naj storim v primeru, če bodo čebele rojile, kar se je tudi zgodilo. Roj sem ogrebla tako, da sem vzela lesen zaboj, ga pribila na letev in pričela z ogreblanjem čebel. Pri tem se je roj usul na mene in čebele so me močno popikale, tudi okoli oči, tako da nisem nič videla. Tri dni nisem mogla iti v šolo.

Sicer pa sem svojo prvo čebeljo družino dobila leta 1937 kot poročno darilo, ko sem se omožila v Moste pri Komendi. Z možem sva nato čebelarila skupaj. Imela sva 40 družin.

Čebele so mi še vedno v veliko veselje, čebelarim pa še z 9 panji.«

JOŽE DOLINŠEK

Rojen je bil 25. 7. 1920 v rebru pri Škofljici v družini z 22 otroki. Od doma je šel z osmimi leti. Večina delavne dobe je prebil pri železnici. Čebelariti je pričel 1950, to je kmalu po tem, ko sta se z ženo Marijo v Trzinu zgradila dom.

O svojih čebelarških spominih je povedal:

» Moja prva čebelja družina je bil roj, ki mi ga je podaril sodelavec pri železnici in sem ga prinesel domov kar v vreči. Prvi panj mi je dal pokojni Šimnov ata iz Trzina. Kmalu nato sem postavil lesen čebelnjak za 15 panjev, ki sem ga večkrat povečal, tako da je sprejel lahko prek 50 družin. Okoli leta 1970 sem pričel s prevažanjem čebel. V ta namen sem kupil tovornjak znamke OM. Vozili smo po celi takratni Jugoslaviji. Na žepek smo vozili v Liko v Gospič in Gračac, v Renče in okolico Murske Sobotne na akacijevo, pa tudi v Vojvodino blizu Somborja na sončnice. Čeprav je bilo včasih naporno, imam na tiste čase res lepe spomine. Kasneje sem za prevoz uporabljal še druge tovornjake, nazadnje pa avtobus znamke FAP, ki je lahko sprejel do 96 družin. Od tega jih je nekaj nad 60 družin prezimilo v Trzinu, ker smo leta 1988 zgradili zidan čebelnjak, ostalih 30 pa v Biščah v bližini doma moje žene Marije, ki mi je pri čebelarjenju veliko pomagala.

Za večje čebelarstvo nama sedaj zdravje žal ne dopušča več. Čebelice in avtobus so dobile novega lastnika na Primorskem, doma pa nama je v veselje še od 10 do 12 čebeljih družin.«

VAHTAR VINKO

Rojen je bil 17. 12. 1914 v Mengšu. Čebelariti je začel leta 1949 s štirimi kranjiči v očetovem čebelnjaku. Leta 1955 je izdelal nov čebelnjak v gorenjskem stilu za AŽ – panje. V tem čebelnjaku čebelari še danes. Ima do 14 družin. V Čebelarškem društvu Mengeš je član Upravnega odbora. Kot ljubitelj narave je že več kot 60 let član Lovske družine Mengeš.

O svojih čebelarških spominih je povedal:

»Pri nas, to je Vahtarjevih, v Mengšu je pričel s čebelarjenjem oče Anton leta 1909, to je istega leta, kot je pričel s samostojno kovaško oz. ključavničarsko obrtjo. Iz časa njegovega čebelarjenja mi je še vedno živo v spominu žalostni dogodek iz leta okoli 1925, ko je zlobna roka sredi hude zime odprla vse očetove kranjiče in jih zadelala s snegom. Vse družine so umrle.

Že prej so imeli čebele pri »Udamovih« v Topolah, kjer je bila doma moja mama. Spominjam se časov med obema svetovnjima vojnama, ko je ajda še bogato medila. Na kmetijo Udamovih, kjer so sejali obilo ajde, so vozili na to pašo čebelarji od blizu in daleč.

Sam sem peljal čebele na pašo samo enkrat, in sicer na smreko na Črnivec. Žal sem imel smolo, saj ravno tistega leta smreka ni medila in čebele sem moral celo krmiti. Kljub temu da čebel ne prevažam, sem z vsako letno, tudi letošnjo »bero« kar zadovoljen. Za to ima veliko zaslug tudi naš predsednik Matej Blejec, ki rad pomaga s koristnimi nasveti, predvsem pri zdravljenju različnih čebeljih bolezni.«

CIRIL LAZAR

V prelepi vasi Zgornje Jezersko živi in dela župnik Ciril Lazar, dolgoletni član našega društva. V kraju, ki ga obdajajo tako čudoviti vršaci Kamniških in Savinjskih alp, kot so Kočna, Grintovec in ostali orjaki v soseščini, skrbi za 11 čebeljih družin in to poleg ostalega dela, ki ga opravlja kot župnik. Čebelnjak so mu postavili vaščani, vanj pa je preselil čebele leta 1986 iz Radomelj, kjer je služboval prej.

Župnik Ciril Lazar se je rodil 4. 7. 1934 v Rodežu št. 8 v vasi Polšnik v občini Zagorje ob Savi. Prvo službo je nastopil v Tamišlju pri Igu, od koder ima najlepše spomine na deželo in ljudi, s katerimi je sodeloval in jim pomagal pri vsakodnevnih delih, kolikor je le mogel. Tu se je začela tudi njegova ljubezen do čebel.

Župnik Ciril Lazar je o svojem čebelarjenju povedal:

»Mežnar je imel nekaj čebeljih družin. Dogovorila sva se, da, ko bodo čebele v letošnji sezoni prvič rojile, bo roj moj (pisalo se je leto 1968). In tako se je zgodilo. Nekega dne je bil roj na drevesu. Takoj sem poklical mežnarja, ker sam še nisem vedel, kako bi ogrebel roj. Toda tudi mežnarju ni kaj bolje šlo od rok, zato sva poklicala izkušenega čebelarja Jožeta Smoleta, ki mi je vse lepo uredil in dal tudi prve napotke za čebelarjenje. Ta družina mi je še isto leto prinesla 18 kg medu in mi dala vzpodbudo. Tako se je začelo moje delo s čebelami, ki me spremljajo še danes.

Novi časi zahtevajo vedno več znanja o čebelah, predvsem pa o zdravljenju, saj brez tega čebelar ne more obdržati čebel. Pri napotkih in zdravljenju mi največ pomaga Matej Blejec čebelar in mentor skoraj vseh čebelarjev bližnje in daljne okolice Mengša.«

ČEBELICA

*Stoji na vrtu čebelnjak,
veselje moje up sladak.
Iz panjev čebele letajo,
si med sladak nabirajo.*

*Kdaj se čebelica ti zbudiš,
da tako zgodaj že vzletiš?
Ti po cveticah letaš in
jih po licih božaš.*

*Nisi hudobna čebelica ti,
ampak, če kdo ti krivico stori,
hitro mu želo zapičiš v roko,
ti pa izgubiš življenje zato.*

*Življenje tvoje kratko je,
delaš zase in za me.
Kako razumna si,
saj veš kje domek tvoj stoji.*

*Matica tvoja varuje družino,
skrbi za zalego, da je je obilo.
Jajčeca znese v satnice,
v njih izvle se ti sestrice.*

**Marija Dolinšek
(članica ČD Mengeš)**

**POSVETILO ŽUPANA
OBČINE MEGEŠ**

*Čebelica, od kot in kam
te nesejo peroti
po jasni zračni poti?
Čebelica od kod in kam?*

Srečno pot, naša kronika!

Vselej, kadar nanese beseda o čebelah, mi nekje v notranjosti nekaj prijetno zadrgeta, da v trenutku oživim in sem takoj pripravljen kramljati o mojih dolgoletnih »letečih prijateljicah«. Take občutke imam tudi sedaj ko razmišljam, kaj naj bi še dodal kot popotnico tej kroniki, saj sem vse pomembnejše dogodke in mejnike že sproti vključeval v posamezna poglavja in posredno izrazil tudi svojo odnos do tradicije čebelarstva v naših krajih in na Slovenskem.

Moj prvi stik s čebelami sega v rosno otroštvo na dedovem sadovnjaku ob Kolpi. Še sedaj imam pred očmi podobo velikega čebelnjaka, pred njim pa nekoliko ob strani na drevesnem panju sedečega dedka s klobukom, dolgimi navzgor zavihanimi brki in prižgano čedro v ustih. Moj najljubši prostor je bil med njegovimi koleni in skupaj sva gledala in poslušala brenčanje čebel. Prve nauke o redu v čebeljih družinah in delavnosti njih članov pa sem dobil od svojega očeta. Kako posebno živilo je med, pa smo tudi otroci spoznali v časih pomanjkanja hrane me 2. svetovno vojno in še nekaj let po njej, ko nam je med pomenil edini posladek in zdravilo. In kljub temu, da sem ves čas nosil veselje do čebelarjenja, sem se ukvarjati s tem šele v zrelih letih, saj sem si moral najprej zagotoviti ustrezne pogoje. Čebele so me kar hitro zasvojile, najprej samo mene, s časoma pa se je ljubezen do teh drobnih živalic širila še na moje družinske člane in tako zdaj skoraj ves prosti čas namenimo njim. Z leti so čebelje družine postale naši družinski člani, za katere redno strmijo, one nam pa hvaležno izkazujejo s svojimi proizvodi.

Dragi čebelarji, ta dejavnost, ki naj bi nam in vsakemu izmed nas izpopolnjevala le prosti čas, nas z velikimi potrebami po rednem vzdrževanju čebeljih družin in čebelnjakov že kar nekoliko odteguje od lastnih družin, ki se morajo – hočeš, nočeš – mnogokrat podrediti nam in našim brenčečim delavkam. Toda za vsak uspeh in napredek so potrebne določene žrtve v taki ali drugačni obliki. Tega se dobro zavedamo tudi mi, čebelarji, ki že skoraj 100 let organizirano združujemo slovensko tradicijo o pridobivanju medu in ohranjanja naše edinstvene čebelje vrste »kranjske sivke«.

Pravijo, da je pri vsaki stvari, ki jo je potrebno opraviti, prvi korak najtežji. Če se ozremo na našo pot razvoja čebelarstva, bo ta trditev kar držala. Mnogo naporov, inovacij je bilo potrebnih za razvoj od najpreprostejših oblik čebelarjenja do sodobnega gojenja čebel, pridobivanja medu in drugih, prav tako pomembnih, produktov te dejavnosti. Vse to, kar imamo in kar znamo sedaj čebelarji, so nam s svojo delavnostjo, prizadevnostjo in nesebičnostjo prepustili naši predniki, mi pa to dediščino nadgrajujemo in pripravljamo trdne temelje našim zanamcem

Naša skupna mati Zemlja je zaradi človekove nenasitnosti in pohlepa po materialih dobrinah vedno bolj ogrožena. Za našo agresivnost se maščuje z naravnimi katastrofami, pred katerimi pa smo, kljub vsem napredkom na področju različnih znanosti, še vedno ne močni. Zaradi nepravilnega odnosa pri izkoriščanju naravnih

dobrin in vedno večjega onesnaževanja okolja izumirajo rastlinske in živalske vrste, mi pa se proti strupom ene vrste borimo s strupi druge vrste in tako sami sebi žagamo vejo, na kateri za enkrat lahko še sedimo. Če se bomo še pravočasno združili v boji za zdravo in čisto okolje, bomo s tem poskrbeli ne samo za naše zdravje, ampak tudi za zdrave življenjske pogoje naši čebel.

Kot predsednik Čebelarkega društva Mengeš sem ponosen na vsakega čebelarja med nami, saj le s skupnimi močmi prispevamo k razvoju in napredku čebelarjenja na področju Mengša in okolice pa tudi širše. Ker pa mora imeti vsaka organizirana dejavnost vodstvene organe, smo imeli in še imamo svoje izvoljene predstavnike s predsednikom na čelu, ki mora skrbeti za čim boljše delovanje društva v zadovoljstvo vseh članov ter zagotavljati povezovanje s sosednjimi čebelarskimi društvi kakor tudi z našo Čebelarsko zvezo Slovenije.

V vodstvenih organih sodelujem že od leta 1973, ko sem prevzel tajniške posle v Čebelarskem društvu Kamnik – Domžale in te naloge opravljal tudi po tem, ko se je ustanovilo Čebelarsko društvo Domžale. Čeprav ni bilo malo dela in skrbi, sem te zadolžitve z veseljem opravljal polnih 22 let, poleg tega pa še naloge predsednika Čebelarske družine Domžale 13 let in naloge predsednika Čebelarske družine Mengeš še 6 let.

Leta 1995, ko je bil sprejet republiški zakon o društvih, se je tudi naša, menceška čebelarska družina, preoblikovala v Čebelarsko društvo Mengeš. Takrat smo na novo oblikovali vodstvene organe, ko sem bil ponovno izvoljen za predsednika našega društva. Moram povedati, da sem ponosen na dolgoletno zaupanje v moje delo, in upam, da bom še tudi v prihodnje, skupaj s svojimi vodstvenimi sodelavci opravičeval to zaupanje in se trudil za realizacijo zastavljenih ciljev.

Ob koncu tega razmišljanja naj izrazim samo še svoje želje po ustvarjalnem in prijateljskem druženju čebelarjev, čim tesnejšem sodelovanju z občino, šolo, veterinarsko službo in drugimi društvi na našem območju kakor tudi plodno vzdrževanje stikov s sosednjimi čebelarskimi društvi zlasti na strokovnem izobraževalnem področju.

Vsem čebelarjem želim obilo zadovoljstva pri ukvarjanju s čebelami, bogato vsakoletno pašo in seveda še bogatejšo »sladko žetev«!

Hvala vam za vse spodbude in sodelovanje.

Matej Blejec
predsednik Čebelarkega društva Mengeš

ZAKLJUČEK

Dragi čebelarji in ljubitelji čebelarstva!

Pred vami je izbor podatkov in dogodkov iz življenja in dela čebelarjev, kakor tudi kronološki prikaz razvoja čebelarstva na Slovenskem in predvsem v našem kraju Mengšu, ter ožji in širši okolici.

Preden pa smo se lotili tega dela, smo kar nekaj časa razmišljali o tem, da bi bilo potrebno priskrbeti za naše zanamce gradivo, iz katerega bi lahko ob vsakem času dobili potrebne informacije o razvoju čebelarstva od najskromnejših začetkov do današnjih dni. Zamisel o naši kroniki se je začela počasi udejanjati z zbiranjem gradiva, od pisnih do »ustnih« dokumentov in s porazdelitvijo posameznih zadolžitev.

Delo je steklo, dobili smo še nove sodelavce, se pogovarjali in posvetovali med seboj, pregledovali obstoječe zapiske in razne revije s področja čebelarstva in tako pričeli s pisanjem te kronike. Ves čas smo se trudili biti dovolj kronološki in avtentični ter prepričljivi s fotografijami in fotokopijami različnih dokumentov. Ob tem pa nas je kot rdeča nit spremljala osebna notranja, duhovna potreba po izobraževanju čebelarjev na splošno kakor tudi po vzgoji podmladka.

Ker pa pregovor pravi, da besede mičejo, zgledi pa vlečejo, bo naše vodilo pri delu čebelarskega društva predvsem:

- v vzgoji mladih čebelarjev,
- v skrbi za čisto in zdravo okolje, v prizadevanju za neoporečno pridobivanje medu in drugih čebeljih proizvodov,
- v skrbi za ohranitev in vzrejo naše čistopasemske kranjske čebele sivke in
- v skrbi za ohranitev zdravja čebeljih družin.

In če bomo znali mi, že izkušeni čebelarji, mlajšim rodovom pravilno posredovati naše znanje in izkustva ter to podkrepiti še z lastnimi zgledi, se nam ni treba bati, da bi čebelarstvo na Slovenskem začelo upadati ali celo zamirati. Trudili se bomo, da bodo pomen te dejavnosti spoznale tudi širše množice in nas v naših prizadevanjih za napredek tudi podpirale.

Vsem, ki ste kakor koli pripomogli k razvoju čebelarstva na našem območju in nas pri naših prizadevanjih finančno podprli, nam brezplačno odstopili svoje prostore za realizacijo naših programov, se ob tej priliki pristrčno zahvaljujemo in želimo, da bi še naprej uspešno sodelovali. Vsakega novega čebelarja bomo z veseljem sprejeli v naše društvo.

V 3. tisočletju pa se začne naše redno pisanje kronike.

LITERATURA

1. Bukovec A. – 1958 »Sodobno čebelarstvo« I. in II. del.
2. Slovenski čebelar (več letnikov).
3. Martin Mencej – 1976 »Ob 200-letnici pisne besede o slovenskem čebelarstvu«.
4. Marija Jagodic – 1958 »Narodopisne podobe Mengša in okolice«.
5. Janez Gregorij – 1984 »Mladi čebelar«.
6. Društveni arhiv.

Oblikovanje naslovnice in oglasnega dela : Jože Boštjančič

Podatke zbrala iz Slovenskih čebelarjev na Čebelarski zvezi Slovenije Stane Mesar iz Trzina in Matej Blejec iz Mengša.

Intervju pripravila Stane Mesar iz Trzina in Jože Boštjančič iz Mengša.

Kroniko pripravil in sestavil Matej Blejec.

Lektorirala Neva Šolinc.